

TOMIS

REVISTĂ EPARHIALĂ DE CONSTANȚA

CEL CE VA BEA DIN APA, PE CARE O VOIU DA EU,
NU VA INSETA IN VEAC. — IOAN IV. 14

S U M A R

- 1) *Cuvânt de deschidere* **P. S. Episcop Gherontie**
- 2) *Raportul Secției Administrative* **Ec. A. Vârnav**
- 3) *Raportul Secției Culturale* **Ec. M. Rădulescu**
- 4) *Raportul Secției Economice:*
  - a) *Contul de gestiunea 1938—1939*
  - b) *Bugetul pe 1939—1940*
  - c) *Referatul bugetului* . . . **Ec. C. Staicu**
- 5) *Procesul Verbal al ședinței* . . . **Biroul**
- 6) *Telegrame* . . . . . * * *
- 7) *Cronica literară* . . . . . **Dr. I. Dinu**
- 8) *O serbare pioasă* . . . . . **Asistent**
- 9) *Realizări* . . . . . **R.**
- 10) *Informațiuni* . . . . .
- 11) *Circulări, Anunț* . . . . .
- 12) *Un apostol dispărut* . . . . . **Pr. V. Popescu**

T O M I S

Revistă oficială eparhială de Constanța
Sub patronajul Prea Sfințitului
EPISCOP GHERONTIE

Lucrările Adunării Eparhiale de Constanța
— 7 Mai 1939 —

CUVANTAREA de deschidere a Prea Sfințitului Episcop D. D. Gherontie

Prea Cucernici Părinți și Domnilor Deputați,

Suntem în a 15-a sesiune ordinară a Adunării noastre eparhiale. Am trecut peste termenul legal din perioada a doua a sesiunilor noastre, cu 2 ani, situație provocată de împrejurările în care trăiește țara și deci, și toate Instituțiile ei, inclusiv Biserica și astfel, ne întâlnim astăzi aceiași membri componenți ai Adunării ieșită din alegerile eparhiale de acum 8 ani, datorită Decretului Lege No. 1169 din 17 Martie 1938. Salutăm, dar, pe unii din Domniile Voastre, colaboratorii noștri — a opta oară, pe alții a cincisprezecea oară, cu creștinescul „Hristos a înviat“.

Prea Cucernicilor părinți și Domnilor deputați, nu putem începe puținele cuvinte, ce avem de spus, cu ocazia deschiderii sesiunii actuale a Adunării noastre eparhiale, înainte de a Ni exprima marea durere pentru ireparabila pierdere, pe care a încercat-o scumpa noastră Românie Mare, prin pierderea Mamei Dinastiei Române, Marea noastră Regină Maria. Să ne ridicăm, și să păstrăm câteva clipe de tăcere pioasă...

Deasemenea, anul acesta, ni răpește Bisericii pe întâiul său patriarh, prea fericitul Miron. Odihnească în pace!

Părinților și Domnilor,

Ritmul nou, în care a intrat scumpa noastră Românie, și care a determinat abolirea sistemului viciat de conducere a treburilor Statului, de după războiul mondial mai ales, privește și Sfânta noastră Biserică.

Credem că, datorită principiilor noiei Constituții „**Regele Carol II**” și diferitelor legiuri sociale, ieșite din ea, economice, naționale etc., țara noastră a pornit pe drumul cel mai nimerit de prefacere și progres. Că se întoarce la viața noastră de Stat dinaintea războiului mondial, la liniștea fiecărui cetățean, și astfel, și Biserica noastră, care nu este altceva decât masa cetățenilor, s'a încadrat în această nouă viață. Trebuie să recunoaștem că și Biserica își pierduse caracterul său aristocratic și se lăsase **condusă**, în loc ca ea să fie ceea ce conduce. Esența doctrinei Bisericii noastre creștine este desăvârșirea vieții moralo-sociale. Or, ea, în stare de condusă, nu mai avea caracterul de autoritate conducătoare. Legea și statutul din 1925 au încercat reîntronizarea principiului de autonomie — autoritate spirituală și, dacă aceasta — măcar în mod ideal — parecă s'a realizat, mai rămâne o parte: și anume aceea ca Statul, în care Biserica trăiește ca Instituție colaboratoare la opera de reconfortare socială, să caute ca ea să fie pusă la adăpostul zilelor grele, zilelor de lipsuri materiale: căci, oricât de spiritual să fie caracterul Bisericii, ea — fiindcă trăiește pe pământ — nu poate trăi și nu poate lucra fără „**pâinea noastră cea de toate zilele**”.

Trebuie să recunoaștem apoi că Bisericii i se cere astăzi mult, și ne bucurăm că suntem chemați la o viață vie; dar să nu ignorăm că, fără un aparat misionar complet și bine susținut și întreținut, această a doua armată, lipsită de muniții va lupta, dar va lupta ca la Mărășești, numai în cămașă și cu mâna goală.

Știm că țara are momentan nevoi nespuse de grele. Apărarea granițelor ei, astăzi, când vrăjmașii „**ne-au înconjurat ca albinele fagurul**” cum zice psalmistul, îi impune chibzuinți financiare și sacrificarea totului pentru armament și echipare și, de aceea, nu cerem **azi**, dar **mâine** trebuie să ni se dea. Măsura de a nu se mai aproba plata celui mai modest salar din țară, salariul preoților, pentru economii bugetare pe baze de măsuri excepționale, lasă la noi gol Cadrilaterul și-l lasă la cheremul bulgarilor și sectanților.

Nu facem proces nimănu. Voim numai să ne exprimăm părerea că, Biserica neamului nostru, care la 1864 a făcut sacrificiul cel mare pentru salvarea autorității și demnității Statului, ar avea -- astăzi dreptul să ceară și ea -- dela Stat, salvarea prestigiului ei, nu în interes propriu, ci în chiar interesul Statului, care ni este așa de scump nouă tuturor.

Avem bune nădejdi, că glasul nostru va fi ascultat, căci Onor. Guvern -- recte Domnii Miniștri ai unor Departamente -- au și procedat la repararea nedreptăților din trecut și au luat măsuri pentru îmbunătățirea situației materiale a funcționarilor respectivi. În primul rând Majestatea Sa Regele și-a dotat armata cu muniții, pe ofițeri cu prime de echipament și ajutoare prin Casa Oștirii; iar rația trupelor, a fost sporită considerabil; Justiția, datorită minții luminate și sufletului mare al Domnului Ministru lamandi, este ridicată la demnitatea materială, potrivită prestigiului ei în viața Statului; Externele și Educația națională, deasemenea.

E îmbucurător că, pentru școalele sătești, la 100 sau 200 de elevi s'au creat 3, 4 până la 6 posturi de învățători. Dar, e nedrept -- credem -- că, în aceleași sate, se găsește un singur preot, căruia i se cer atâtea contribuții extra-bisericești: la străjerie, la premilitărie, la orele de religie pe la școli, misionarism etc. iar plata e una singură și, și aceia atât de slabă. Se contează pe ofrandele credincioșilor; dar acestea, azi, sunt inexistente, țăranul nu mai are deunde și în genere, s'a deprins a unge ochii preotului cu te miri ce, după cum Noi înșine Ne-am convins în vizitele canonice.

Vedem acestea și așteptăm zile mai bune. Altfel, este exclus ca preotul să-și mai facă datoria, când este încărcat cu atâtea îndatoriri și este recompensat mai prejos decât predicatorii sectanților, cari pentru 50-60 de credincioși -- sunt salariați -- bineînțeles de peste graniță cu până la 12.000 lei lunar. Și mai este apoi de reținut că, pe când la 300-600 de ortodocși, Statul nu aprobă decât un preot, sectanților li se aprobă câte **trei** predicatori, la 100 de rătăciți.

Statisticele Ministerului de Culte constată acest adevăr.

Iată, Onorați părinți și Domnilor deputați, pentru ce ne cuprinde groaza și nu ne ține pământul, de grija Cadrilaterului, unde -- prin colonizări, s'au încuibat aceste elemente dizolvante și periculoase pentru siguranța Cadrilaterului -- sectanții autorizați de

Stat; Și, iată dece dăm alarma, acum când pentru apa dela moara sectanților, vremea este cea mai prielnică.

* * *

Prea Cucernici Părinți și Domnilor, dar, a ne plânge numai și a sta cu mâinile la piept, este o notă rea la conduita noastră.

Și, atunci, vă întreb: noi, ce rost avem în Biserică? adică să ne adunăm — odată în an, ca să discutăm și să criticăm bugetul și gestiunea eparhială și după aceea să ne ducem acasă, la rostul gospodăriei fiecăruia, iar Biserica să fie lăsată în grija Episcopului? Noi credem că nu, Domnilor, nu acesta este rolul Domniilor Voastre; ci rolul Domniilor Voastre este să puneți umărul, alături de noi, la conducere. Rolul Domniilor Voastre cum reiese clar din Legea și Statutul Bisericii, este de a creia, de a afla mijloacele -- în primul rând -- cele materiale, pentru progresul acestei Sfinte Instituții-Biserica. Altfel, Statul nu poate, Corporațiunea noastră -- Adunarea eparhială se desinteresează, Episcopul, redus la puterile sale proprii și la prețiosul, dar insuficientul concurs al Consiliului eparhial, nu poate totul și carul, cu greu se urnește din loc.

Deci, Părinților și Domnilor Deputați, ajutorul Domniilor Voastre se impune și Noi, încă îl așteptăm. Intocmiți, dar ordinea de luptă și salvați Biserica Dobrogeană-Ialomițeană.

Este datoria Dvs. și va fi — dacă veți reuși s'o faceți — titlul Dvs. de onoare!

Cari sunt nevoile noastre mai urgente?

1) Binevoii a vă urca la etajul I al palatului episcopal și veți vedea, că cele 5 camere, culoarele și sala cea mare de festivități, sunt netencuite în interior, fără dușumele, sobe și uși. După 15 ani dela începerea clădirii, este nepermis să se mai găsească așa ceva. Deci se impune imperios continuarea acestor lucrări. Jos la subsol, deasemenea camere și culoare netencuite.

Camere, care s'ar putea locui, servesc de magazii pentru lemne, murături etc. Aceasta nu se mai poate îngădui.

Prin bugetul, ce vi se prezintă spre aprobare, Consiliul nostru, în ședința secțiilor unite, dela 28 Aprilie trecut, a alocat o sumă de lei 300.000 pentru continuarea acestor lucrări; dar ele vor costa -- poate -- împătritul acestei prevederi.

Pentru aceasta, vom lansa atâtea liste de subscripții câți de-

putați eparhiali avem și li vom cere obolul. În capul unei liste ne vom înscrie noi înși-ne. Ne permitem o verificare a interesului, ce purtați acestei probleme.

2) Catedrala episcopală a ajuns în stare de a nu mai corespunde demnității sale. În exterior abia două părți sunt reparate, acoperișul este făcut din nou, cu tablă obținută de Noi personal gratuit dela Uzinele Auschnit-București; dar în interior e o jale!

Tencuiala căzută în mai multe locuri și pictura afumată peste tot, stau ca o muștrare a incuriei noastre. Ne doare inima s'o spunem, dar este un adevăr evident.

Trageți concluzia.

3) Cele trei mănăstiri și școala de cântăreți rămân în sarcina Noastră personală. Ele merg încet, dar merg.

4) S'au întemeliat câteva biserici în Caliacra; dar cu toate ajutoarele acordate din bugetul eparhial și unele din punga Noastră, ele stagnează.

5) Fabrica de lumânări trebuie să ia ființă. Numai ea ne poate salva. Deja am luat măsuri, cum veți auzi din referatele secțiilor.

Prea Cucernici părinți și Domnilor Deputați, gândul Nostru, în celece preced, a fost de a vă expune, în general, o stare de lucruri și de a Vă solicita un concurs real, pentru rezolvarea problemelor, ce ni stau înainte și, ca și de alte dăți, Ni exprimăm speranța că vom fi înțeles și ascultat.

* * *

Nu putem termina cuvântul nostru, fără să vă amintim celece am zis acum 12 ani în urmă și anume: Membrii Adunării eparhiale trebuie să fie ei cei dintâiu exemplul de viață creștină în cercurile lor.

Între datoriile creștinului este una de o capitală importanță: *viața morală, familială și socială.*

N'avem nici un motiv s'o tăgăduim pe a Onor membri ai Adunării noastre eparhiale și rămâne la conștiința fiecăruia controlul. Despre preoți, apostolul Pavel zice: „*fă-te pildă credincioșilor cu fapta, cu credința, cu petrecerea.* Dar mai este o latură a vieții religioase a omului: *frecventare la slujbele bisericesti*, în primul rând. Preoții, prin caracterul sacerdoțiului lor, îndeplinesc aceasta, din datorie. Ceream aceasta acum 12 ani, însă, și Con-

silierilor eparhiali și episcopilor bisericești. Nu știm precis, ce se face în această privință ; credem -- că, fără îndoială -- majoritatea vor fi făcând-o.

Mai ceream atunci, ca fiecare Consilier și familia sa, să se spovedească și să se împărtășească măcar de Paști cu Sfintele Taine. Nu știm, iarăși, dacă aceasta se face pretutindeni.

Vom controla prin preoțime, căreia-i cerusem înființarea unor registre speciale, de credincioșii cari cercetează biserica și care — cu durere — am văzut în vizitele canonice, că lipsesc în mare parte.

Groaza războaielor a deschis ochii lumii creștine și ea se întoarce repede la viața creștinească. Comunismul și alte boale sociale și religioase, se prăbușesc și locul lor îl recucerește viața religioasă a lumii. În Spania, unde boala socialo-religioasă a comunismului se ivise și distrugea credința, s'a găsit generalisimul Franco și a distrus-o, el pe ea.

În Rusia o distruge poporul, care-și reclădește bisericile și vrea preoți, ca să nu cităm decât pe acestea.

La noi, noua Constituție „Regele Carol II“, a așezat Biserica în scaunul ei firesc, de conducătoare de suflete. În armată, la străjerie, la premilitărie, la toate festivitățile naționale, Biserica e în frunte.

Majestatea Sa Regele vrea ca țara Lui să fie creștină și, în toate Majestatea Sa, alături : este exemplu viu.

Cucernici Părinți și Domnii Deputați, anul acesta, în săptămâna Patimilor și de Paști, Eu mi-am făcut pravila la Patriarhie. Ei, bine Domnii, când am văzut pe Regele Țării cu Marele Voevod, închinându-se la Altar (în paraclis) și primind Sfintele Taine, iar în dimineața Sfintei Invieri, înconjurat de Guvernul și demnitarii Săi, primind lumina și stând în strană până la sfârșitul slujbei, mi-am dat seama că Majestatea Sa Regele nostru e dascălul poporului Său și-i dă pildă de viață religioasă !

Când am văzut, apoi, pe fiul preotului bucovinean Teofil Sidorovici, împărtășindu-și străjerii și străjerițele și prezentându-i înalt Prea Sfințitului Locotenent de Patriarh Nicodim, în palatul Patriarhal pentru binecuvântare, am înțeles că exemplul Suveranului trebuie urmat de toată suflarea creștinească română.

Ei, bine, Domnii, să poate ca noi să privim aceasta ca un fapt divers ?

Nu ; și, atunci, să imităm pe Regele.

Să încheiu, Părinților și Domnilor Deputați, cu Revista eparhială dela Arad pe luna Aprilie, unde Prea Sfințitul Andrei, convocând Adunarea eparhială, tot pentru azi, scrie: „Potrivit concluzului No. 44 al Adunării Eparhiale din 1901, aducem la cunoștința P. T. deputați, că nici un concediu nu se aprobă fără cuvenita motivare. Absențele nemotivate vor avea ca urmare aplicarea dispozițiunilor art. 59 al Regulamentului afacerilor interne.

Este de dorit ca membrii Adunării Eparhiale să vină pregătiți pentru împărtășire și să primească în corpore Sfânta Taină a Cuminecăturii“, adică două lucruri :

1) Deputații eparhiali, cari nu răspund convocării, se exclud din Adunare și

2) Toți Deputații eparhiali să vină pregătiți pentru împărtășanie. Cu alte cuvinte, cine și-a luat un loc în Adunarea eparhială, să-l cinstească, cu prezența activă, la ședințe și, cine-i membru în Adunarea eparhială, să fie creștin.

Aceasta dorim și Noi.

Sesiunea Adunării noastre eparhiale este deschisă și Noi binecuvântăm lucrările ei.

(ss) GHERONTIE

RAPORTUL GENERAL

al Consiliului eparhial, -- Secția administrativă bisericească, asupra mersului activității sale din cursul anului 1938.

No. 2474 din 26 Aprilie 1939.

*Prea Sfințite Stăpâne,
Onorată Adunare eparhială,*

În conformitate cu art. 131 lit. b din Statutul legii pentru organizarea bisericii ortodoxe române, prezentăm în cele ce urmează, o dare de seamă generală, asupra lucrărilor Consiliului eparhial — secția administrativă bisericească, dela Adunarea eparhială din anul trecut și până în prezent.

Odată cu expunerea acestora, vom arăta stăruințele depuse, greutățile întâmpinate și înfăptuirile realizate în Eparhie sub directa supraveghere și conducere a Prea Sfințitului nostru Episcop D. D. Cherontie.

În cursul anului expirat 1938, am avut parte de multe și serioase frământări. Cu toate acestea, s'a lucrat cu multă râvnă, atât la centru eparhial, cât și la singuraticile parohii, pentru administrarea bunurilor parohiale și îndrumarea sulatească a credincioșilor, pătruși fiind de răspunderea poruncilor vremii, cari sunt atât de mari și rolul pe care Biserica strămoșească îl are de îndeplinit în viața neamului nostru.

Anul trecut, 1938, Consiliul eparhial a ținut 5 ședințe și a nume:

1) La 15 Septembrie 1938, având de debătut la ordinea zilei 19 chestiuni;

2) La 4 Noembrie 1938. având de debătut la ordinea zilei 1 chestiune;

3) La 19 Decembrie 1938, având de debătut la ordinea zilei 11 chestiuni;

4) La 23 Februarie 1939, având de debătut la ordinea zilei 15 chestiuni;

5) La 28 Aprilie 1939, având de debătut la ordinea zilei 14 chestiuni.

La toate ședințele Consiliului eparhial, am avut numărul de membri, cerut de lege, iar hotărârile luate au fost supuse aprobării Prea Sfințitului Episcop.

Numiri și transferări.

Printre lucrările cele mai însemnate, de care s'a preocupa mai mult Consiliul eparhial al Secției administrative-bisericești au fost numirile și transferările de preoți la parohiile de Stat. La acordarea transferărilor și numirilor de preoți s'a avut, întotdeauna în vedere, dispozițiunile legii și regulamentului în vigoare, dispozițiunile Sfântului Sinod, privitoare la primirea și hirotonia candidaților la preoție, precum și interesele bisericii, studiile și meritele celui ce solicița aceasta.

S'au făcut anul trecut, prin Consiliu, 22 numiri de preoți la parohii bugetare; din cari 7 au fost transferări după cerere; 5 transferări disciplinare; iar 10 au fost numiri, din nou prin hirotonie, astfel:

a) Transferări după cereri.

1) Gh. Bădie, transferat dela parohia Baltagiu Nou, județul Durostor la parohia Broștenii Noi, jud. Ialomița.

2) Pr. Gr. Popescu, transferat dela parohia Floroaica la Ștefănești-Ialomița.

3) Pr. V. Cioară transferat dela parohia Vlădeni-Ialomița la Topraisar-Constanța.

4) Pr. Gh. Mușat transferat dela parohia Hasichioseler-Caliacra la parohia Dulgheru-Constanța.

5) Pr. M. Păun, transferat dela parohia Cotu-Văii la Tuzla-Constanța.

6) Pr. B. Roșescu, transferat dela parohia Tuzla la Cotu-Văii Constanța.

7) Pr. P. Rășanu " " " Orboești la Jegălia jud. Ialomița.

b) Transferări disciplinare.

1) Pr. Dinu Soare, transferat disciplinar dela parohia Carapcea la Duranlar-Caliacra.

2) Pr. Ion Secăreanu idem dela Dulgheru-Constanța la Hasichioseler-Caliacra.

3) Pr. Ion Barbu idem dela Barza-Ialomița la filiala Misleanu, parohia Perieți-Ialomița.

4) Pr. St. Dumitrescu idem dela parohia Sf. Dumitru-C-ța la parohia Orboești-Ialomița.

5) Pr. Petre Marin idem dela parohia Perieți-Ialomița la parohia Barza-Ialomița.

c) Hirotonii.

- 1) Ion Nicolae hirotonit preot pentru parohia Floroaica-Ialomița.
- 2) Iordache Nicolae idem pentru Vlădeni-Ialomița.
- 3) I. Negoită " " Cosâmbești-Ialomița.
- 4) Gh. Constantinescu " " Broștenii-Noui-Ialomița.
- 5) V. Bulăceanu " " Dumbrăveni-Constanța.
- 6) Gh. Răileanu " " Tichilești "
- 7) Gh. Valahe " " Beilie "
- 8) Gh. Mușat " " Hasichioseler - Caliacra.
- 9) N. Ghenciu " " Răcari "
- 10) Gh. Cloșcă " " Carapcea "

Pentru satisfacerea — în parte — a numeroaselor cereri și intervențiuni stăruitoare, venite la Sfânta Episcopie, pentru înființări de parohii și de posturi de preoți, s'au înființat, cu îndeplinirea formelor legale, 10 parohii și 4 posturi de preoți ajutători la orașe.

Dosarele cu actele în cauză, privitoare la înființarea acestor parohii și posturi de preoți ajutători, s'au înaintat — la vreme — Onor. Minister de Culte, pentru a fi luate în bugetul Statului pe exercițiul financiar 1939/40. Până acum, nu s'a primit nici un răspuns în legătură cu recunoașterea lor. spre a se putea lua măsuri pentru ocuparea lor.

a) Parohiile înființate sunt următoarele :

- 1) Parohia Ivrinezi prin deslipire dela parohia Cochirleni jud. Constanța.
- 2) Parohia Cocargea II idem dela Buliga jud. Ialomița.
- 3) Parohia Dor-Mărunt II idem dela Dor-Mărunt I jud. Ia).
- 4) " Andolina idem dela Ciocănești-Sârbi jud. Ialom.
- 5) " Măgureni idem dela Sf. Nicolae-Călărași județul Ialomița.
- 6) " Cociumac " " -Curtbunar jud. Durostor.
- 7) " Arabagilar " " Sarsânlar " "
- 8) " Carageat " " Cairac-Beibunar " "
- 9) " Golebina " " Caraomur " "
- 10) " Siminova " " Spasova-Caliacra.

b) Posturi de preoți ajutători s'au înființat la parohiile :

- 1) Sfinții Impărați. I din orașul Constanța.
- 2) Adormirea II — Anadolchioi—Constanța.
- 3) Sf. Ioan din orașul Călărași-Ialomița.
- 4) Sfinții Impărați din orașul Călărași-Ialomița.

După constatările făcute și după rapoartele primite dela organele rânduite cu cercetarea cazurilor la fața locului, socotim

că, sunt justificate dese intervenții ale credincioșilor de a le trimite preot.

Prin plecarea Turcilor din Dobrogea, cari în multe localități alcătuiau un număr apreciabil în mijlocul populației române, aducându-se coloniști români, s'au format sate noi, unde se simte mare nevoie de preoți și mai ales de biserici. În afară de acestea, dacă mai ținem seamă și de faptul că, majoritatea dintre actualii preoți, din Cadrlater, sunt și învățători, iar satele cari formează parohiile respective sunt la depărtări de 7—8 Klm. unele de altele, cu toată bunăvoința, acestor preoți — de a-și servi enoriașii, n'o pot face din lipsă de timp. De aci, provin de cele mai multe ori nemulțumirile credincioșilor, dându-se naștere la neînțelegeri regretabile și păgubitoare bisericii.

Deaceia, rugăm Onor. Adunare eparhială să găsească modalitatea și mijloacele necesare de a se putea da poporului preoți, de care are lipsă, întrucât aceasta este cerută nu numai de nevoile bisericii, ci și de interesele superioare și permanente ale Statului.

Modificări de parohii.

Prin Consiliu s'au făcut și următoarele modificări de parohii :

1) Satul Furnica deslipit dela parohia Tufani și alipit la parohia Dumbrăveni, județul Constanța.

2) Satul Caraesechiori și Balabanlar se deslipesc dela parohia Hașchiori și se alipesc la parohia Baltagiou Nou, Durostor.

S'au luat dela parohia „Sf. Gheorghe“ din orașul Constanța, următoarele străzi și s'au atribuit parohiei „Sf. Nicolae I“ din orașul Constanța :

Străzile depe partea dreaptă a Bulevardului Regina Maria, începând din Strada Renașterii până în Strada Banul Mihalcea.

* * *

Numirile de cântăreți bisericești s'au făcut direct de către Prea Sfințitul Episcop, în baza avizului Consiliului Eparhial, care a hotărât astfel.

S'au făcut în cursul anului trecut 27 numiri de cântăreți, din cari 16 bugetari și 11 nebugetari (onorifici).

Pensionari din oficiu.

Potrivit legii pentru pensionarea preoților, promulgată în Monitorul Oficial No. 94 din 20 Aprilie 1935, au fost pensionați din oficiu, pentru limită de vârstă, următorii preoți :

1) Pr. I. Grigorescu, ajutor la parohia Adormirea I - Constanța.

2) Pr. Const. Jipescu dela parohia Istria, județul Constanța.

3) Pr. Petre Polifronescu dela parohia Beilic' jud. Constanța.

4) Pr. Radu Bulăceanu dela parohia Dumbrăveni jud. C-ța.

5) Pr. Trifon Oprea „ „ Hasichioseler-Caliacra

și 11 cântăreți bisericești.

Decese : de preoți 4; de cântăreți două.

Cărți canonice pentru ieșire din Eparhie s'au eliberat, următorilor preoți :

- 1) Gheorghe Bădie dela parohia Broștenii Noui, jud. Ial-ța.
- 2) Mihail Rădulescu „ „ Ștefănești jud. Ialomița.
- 3) D-tru Biolănescu „ „ Jegălia „ „
- 4) Gheorghe Cârlig din postul de Diacon dela Catedrala Sf. Episcopii.

Duhovnici: 14 preoți.

Ranguri onorifice s'au acordat la 6 preoți și anume :

- 1) Pr. Econom Stavrofor G. Georgescu dela parohia „Sf. Ioan“ Călărăși-Ialomița.
- 2) Pr. Sachelar Gr. Mitu dela parohia Ciocănești Sârbi I-ța.
- 3) Pr. Econom Ioan Vasile „ „ Roseti II-Ialomița.
- 4) Pr. Econom Gh. Căciulă „ „ Mangalia jud. C-ța.
- 5) Pr. Econom Al. Dumitrescu dela parohia Cumpăna-C-ța.
- 6) Pr. Econom Stavrofor C. Staicu, Consilier Referent în Cancelaria Sf. Episcopii.

Concedii pentru preoți și cântăreți s'au dat în cursul anului: pentru studii 68; cazuri de boală 39 și diferite interese familiare 95.

Disciplina bisericească.

Prin Inaltul Decret Regal No. 1066, publicat în Monitorul Oficial No. 25 din 4 Martie 1938, suspendându-se stabilitatea funcționarilor publici, dreptul de disciplină a personalului a trecut asupra aceloră, care conform legilor sunt îndreptățiți să facă numirea.

Dispozițiunile acestui Decret se aplică și slujitorilor bisericii.

Astfel, pe baza acestuia și cu respectarea dispozițiunilor primite în această privință dela Sfântul Sinod și Consiliul Central Bisericesc, au fost pedepsiți următorii clerici și funcționari bisericești pentru diferite abateri disciplinare :

1) Preot Ștefan Dumitrescu, Consilier Referent al Secției Culturale de pe lângă Sfânta Episcopie Constanța a fost destituit din acest post prin Decizia No. 5925/938.

2) Remus Șerban, Impiegat în Cancelaria Sfintei Episcopii, a fost pedepsit cu mustrarea și reținerea salariului pe timp de 10 zile, pentru refuz de serviciu;

3) Lucreția Decu, Impiegată în Cancelaria Sfintei Episcopii, a fost pedepsită cu mustrarea și reținerea salariului pe 11 zile, pentru lipsă dela serviciu;

4) Pr. D. Plutașu dela parohia Voevodul-Mihai-Constanța, a fost pedepsit cu oprirea dela toate slujbele bisericești pe timp de 30 zile, cu reținerea salariului pentru turburare de parohie streină.

5) Pr. C. Jipescu dela parohia Istria. a fost pedepsit cu o-

prirea dela toate slujbele preotești pe timp de 30 zile cu reținerea salariului;

6) Pr. I. Măntoiu dela parohia Istria județul Constanța, a fost pedepsit cu oprirea dela toate slujbele preotești pe timp de 7 zile pentru învinuiri nedovedite.

7) Pr. C. Necșulescu dela parohia Pantelimonul de Sus, județul Constanța, a fost pedepsit cu oprirea dela toate slujbele preotești pe timp de 15 zile, pentru că a îndepărtat pe cântărețul bisericesc fără știrea și aprobarea Sfintei Episcopii;

8) Pr. Gh. Chivu dela parohia Călărașii-Vechi, jud. Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea dela toate slujbele preotești pe timp de 15 zile cu reținerea salariului, pentru lipsă de respect în scris;

9) Pr. C. Cernescu dela parohia Dichiseni, județul Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea pe timp de 15 zile dela slujbele bisericesti, pentru nesupunere la ordine;

10) Pr. M. Totolici dela parohia Urziceni-Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea pe timp de 30 zile dela toate slujbele preotești, cu reținerea salariului pentru neexecutare de ordine;

11) Pr. C. Gheorghe dela parohia Arțari, județul Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea pe timp de 30 zile dela toate slujbele preotești cu reținerea salariului, pentru neexecutare de ordine;

12) Pr. M. Brăcăcescu dela parohia Cocora, jud. Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea pe timp de 30 zile, dela toate slujbele preotești, cu reținerea salariului, pentru neexecutare de ordine;

13) Pr. Al. Ionescu dela parohia Crăsani, jud. Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea pe timp de 30 zile dela toate slujbele preotești, cu reținerea salariului, pentru neexecutare de ordine;

14) Pr. L. Săndulache dela parohia Gârbovi, jud. Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea pe timp de 30 zile dela toate slujbele preotești, cu reținerea salariului, pentru neexecutare de ordine;

15) Pr. Al. Dumitrescu dela parohia Sărățeni, județul Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea pe timp de 30 zile, dela toate slujbele preotești cu reținerea salariului, pentru neexecutare de ordine;

16) Pr. Dan Moisescu dela parohia Găița, județul Ialomița, a fost pedepsit cu oprirea dela slujbele preotești pe timp de 10 zile, pentru părăsirea parohiei fără concediu.

17) Pr. Gh. Teodosiu dela parohia Ghelengic, județul Caliacra, a fost pedepsit pentru purtare nedemnă față de credincioși;

18) Pr. N. Tițof, dela parohia Șabla, județul Caliacra, a fost pedepsit pentru lipsă din parohie cu reținerea salariului pe 5 zile;

19) Pr. D. Soare dela parohia Duranlar, județul Caliacra, a fost pedepsit pentru beție cu transferarea disciplinară la altă parohie;

20) Pr. Gh. Encică dela parohia Hasichioseler, județul Caliacra, a fost pedepsit pentru încălcare de parohie străină;

21) Pr. Ștefan Dima dela parohia Ghiaur Suiuciu II, jud. Caliacra, a fost pedepsit pentru lipsă din parohie;

22) Pr. V. Slivneanu dela parohia Silistra, județul Durostor, a fost pedepsit cu oprirea din salariu pe timp de 10 zile;

23) Pr. P. Cerbea dela parohia Astvatchioi, județul Durostor, a fost pedepsit cu oprirea din salariu pe timp de 15 zile, pentru neexecutare de ordine;

24) Pr. D. Gheorghe dela parohia Cainargeaua Mare, jud. Durostor, a fost pedepsit cu oprirea dela toate slujbele preoțești, pe timp de 10 zile, cu reținerea salariului, pentru părăsirea parohiei;

25) Pr. Fl. Iliuță dela parohia Cercovna, județul Durostor, a fost pedepsit cu oprirea dela toate slujbele până la trimiterea sumei de 498 lei ce datorează la Hotel Modern.

Parohii.

În toată eparhia avem 35 parohii urbane și 364 parohii rurale de Stat. Aceste parohii pe județe sunt:

Județul	Urbane	Suburbane	Rurale	Total general
Constanța	9	4	93	106
Caliacra	4	4	63	71
Durostor	1	4	53	58
Ialomița	3	6	155	164
T o t a l	17	18	364	399

Personalul bisericesc.

La sfârșitul anului 1938, se găseau în serviciul bisericii un număr de 465 preoți, în care intră și cei pensionați din oficiu pentru limită de vârstă, cari sunt de drept preoți ajutători ai bisericii respective, pe lângă personalul salariat al parohiei.

După gradul de studii, clerul din eparhie se prezintă astfel:

Județul	Preoți licențiați teologi	Preoți absolvenți Acad. teolog.	Preoți Seminar gr. II	Preoți Seminar gr. I	Fără școală (monahi)
Constanța	23	1	73	17	12
Ialomița	32	1	139	13	10
Caliacra	6	—	59	8	2
Durostor	4	—	50	8	7
T o t a l	65	2	321	46	31

Repartizați după funcțiunea ce îndeplinesc în biserică se prezintă astfel :

Județul	Urbani		Suburbani		Rurali		Mănăstiri		Diaconi
	Paroh	Ajut.	Paroh	Ajut.	Paroh	Ajut.	Ierom	Frați	
Constanța	7	3	3	2	97	2	7	5	2
Ialomița	7	7	5	2	154	7	3	7	4
Caliacra	7	3	4	1	55	1	2	—	2
Durostor	4	4	5	1	45	3	3	4	2
Total	25	17	17	6	351	13	15	16	10

Cântăreți bisericești.

La bisericile din eparhie, în anul 1938, au funcționat 295 cântăreți.

Dintre aceștia, 183 au fost bugetari, iar 112 practicanți (onorifici). Avem multe parohii fără nici un cântăreț. La Mănăstirea Balaciu, județul Ialomița, funcționează o școală de cântăreți bisericești eparhială, însă, această școală este frecventată de un număr restrâns de elevi, din pricină că, întreținerea ei se suportă în întregime de părinți. S'a cerut Onor. Minister în mai multe rânduri, cuvenita aprobare de a se ține un exameu de asimilare cu toți cântăreții practicanți, aflați în prezent în serviciul bisericii, după care cei reușiți, să fie luați în bugetul Statului. Nu s'a primit dela Minister nici un răspuns în această privință, pentru a se putea veni în ajutorul parohiilor, cari sunt în suferință.

Locașurile bisericești.

Prin stăruința preoților și ajutoarele primite dela diferite autorități și credincioși evlavioși din eparhia noastră, în cursul anului trecut, s'a pus temelia pentru construcții de noi biserici, în parohiile: I. G. Duca și Pândăcli, județul Caliacra; Conac și Babuc, județul Durostor și Ciocârliia de Sus, județul Constanța.

S'au redeschis și sfințit trei biserici și anume: Ciocănești Sârbi și Chioara, județul Ialomița și Biserica Comunității Elene din Bazargic.

Sfințirea bisericilor de mai sus, a fost prilej de adevărată renaștere spirituală pentru credincioșii din localitățile respective, atât prin deosebitul fast al târnosirii, cât și prin prezența autorităților și persoanelor marcante din părțile locului.

Biserici noi în curs de construcții se găsesc în parohiile:

1) Basarabi	— satul Valea Dacilor	județul Constanța.
2) Mircea-Vodă		” ”
3) Călărașii Vechi		” Ialomița
4) Chirnogi		” ”
5) Domnița Elena		” Constanța
6) Adamclisi	— satul Urluia	” ”
7) Bazaurt	— satul Fândâcli	” Caliacra
8) Velifacâ	— satul Aliciu Mare	” ”
9) Florica	— satul Florica	” ”
10) Ilanlâc	— ” Șerpeni	” ”
11) Mânsârova	” Mânsârova	” ”
12) Conac	” Conac	” ”
13) Vișoara	” Vișoara	” ”

Case parohiale avem în toată eparhia 92; în construcție 2

Protopopiile.

Protopopiile prevăzute prin bugetul Onor. Minister de Culte, câte două de fiecare județ, funcționează și activează cu multă trageră de inimă, deși sunt lipsite de ajutoarele necesare. Postul de secretar de care se simte mare nevoie la oficiul protopopes, prevăzut prin lege, n'a fost trecut în buget, nici până acum.

Inspectarea protopopiilor s'a făcut de către Prea Cucernicul Revizor eparhial Gh. N. Ionescu-Călărași. care deși lipsit de orice retribuție bănească, încă dela începutul anului 1931, a continuat să activeze onorific și să aducă la îndeplinire toate ordinele și dispozițiunile, ce i s'au încredințat de Prea Sfințitul Episcop.

Activitatea clerului și viața bisericească din parohii.

Mulțumită Prea Sfințitului Episcop, care nu pierde nici o ocazie de a se da pe sine pildă de muncă și împlinirea datoriei, întreaga preoțime eparhială, activează pentru ridicarea și întărirea sufletească a credincioșilor.

Potrivit legilor în vigoare și dispozițiilor, ce li s'au dat de la Centru eparhial, preoțimea a activat cu râvnă și folos, în cadrul mișcărilor tinerești „Străjeria” și „Pregătirea Premilitară”, silindu-se prin cuvântări ocazionale, slujbe religioase și alte mijloace practice, să sădească în sufletul tineretului, dragostea de Neam și Rege, dragostea de biserică strămoșească și așezămintelor ei.

După putință, Cucernicii preoți se ocupă, în afară de administrarea treburilor de gospodărie parohială și de îndrumarea muncii sătenilor către o mai bună producție.

Bisericile în general sunt bune și înzestrate cu cele necesare cultului divin. Multe au nevoie de reparații. În special, în Cadrilater avem multe parohii fără biserici și din pricina aceasta, preoții respectivi, sunt stingheriți în opera misionară și culturală,

ce au de îndeplinit în mijlocul credincioșilor lor. Acolo unde sunt biserici, s'a oficiat regulat slujba religioasă în Duminicile și sărbătorile de peste an.

Consiliile parohiale în multe părți, ajută pe preoți în conducerea afacerilor bisericesti. Unde s'a dovedit însă că unii dintre membrii consiliilor parohiale, lucrează cu rea credință și nepăsare, față de interesele bisericii, s'au luat măsuri de înlăturarea lor. Deasemenea au fost cazuri când epitropii parohiali, nu numai că nu se îngrijeau de averea bisericii confor art. 57 din Statutul legii pentru organizarea bisericii române, ci din contră făceau greutăți preoților în conducerea treburilor parohiale.

N'ar fi rău, ca pe viitor, să se ceară epitropilor pe lângă garanția morală și o garanție materială, pentru ca în felul acesta, să se dea mai multă atenție chivernisirii bunurilor bisericesti.

În ce privește pe Cucernicii Preoți parohi, să fie obligați ca la sfârșitul fiecărui an, să înainteze Sfintei Episcopii o dare de seamă amănunțită despre activitatea parohială, în care să se arate între altele, dacă membrii consiliului și epitropiei parohiale frecventează biserica și practică datinile noastre creștinești.

Curțile bisericilor și ale cimitirelor sunt în cea mai mare parte bine îngrijite și împrejmuite cu șanțuri sau ulucă.

Starea religioasă-morală a credincioșilor din parohii este mulțumitoare. Această situație îmbucurătoare se datorește hărniciei pilduitoare a Prea Sfințitului nostru Episcop, precum și muncii de fiecare zi a preoților, cari înțelegând nevoile vremii, pun în lucrare toate puterile, pentru a feri sufletele credincioșilor de curentele sociale subversive și de propagandă sectară, care urmărește și la noi, să turbure unitatea sufletească a neamului și să slăbească biserica strămoșească. În privința aceasta, s'a intervenit de mai multe ori la Prefecturile de județ și Ministerul Cultelor pentru a face pe propagandiștii sectari să intre în legalitate și să nu mai turbure liniștea și pacea satelor noastre.

S'a luat măsuri ca preoții să activeze în parohii și pentru stăvilirea diferitelor scăderi morale, care bântuie societatea creștină de astăzi. Rezultatele obținute și în această direcție sunt îmbucurătoare.

Stiliști nu sunt în eparhia noastră.

O p e r a S a m a r i t e a n ă

La Crăciun și la Paști s'au împărțit ajutoare bănești, sau în natură, orfanilor, bolnavilor din spitale, deținuților din penitenciare și săracilor din parohii. În orașul Constanța și anul acesta, în fruntea tuturor binefăcătorilor stă Prea Sfințitul Episcop, care de Paști în afară ce dă din mână, a dăruit numai la spitalul comunal din localitate, 7 miei, câteva sute de ouă roșii, cozonaci și vin pentru bolnavi.

De Crăciun, cred că, n'a rămas sărac, care să fi cerut milă

dela Prea Sfinția Sa și să plece cu mâna goală. Astfel, Onor. Adunare eparhială, cu tot salariul ce primește și cu toate prevederile bugetare, Episcopul numai cu greu poate face față, obligațiilor sale filantropice.

Reclamațiuni în contra preoților.

Raporturile preoției noastre cu autoritățile satești sunt în general bune și pretutindeni unde această armonie există, autoritățile dau tot concursul bisericii.

În cursul anului, am avut și reclamațiuni împotriva unor clerici, cari s'au abătut dela rostul lor, dând naștere la diferite neînțelegeri păgubitoare bisericii și prestigiului preotesc în genere. Pretutindeni, unde s'au ivit aceste neînțelegeri, Prea Sfințitul Episcop a rânduit cercetări și pe baza lucrărilor încheiate de către organele în drept, Prea Sfinția Sa a aplicat acolo unde a fost cazul, cuvenitele sancțiuni.

Multe dintre reclamațiunile primite împotriva clericilor, s'au dovedit neîntemeiate și pornite numai din ură sau alte motive personale.

Adesea ori s'a întâmplat ca chiar organele Jandarmeriei să informeze greșit forurile superioare, asupra conduitei clerului. Spre onoarea Domnilor Comandanți ai Jandarmeriei, avem un caz, în care un șef de post a fost îndepărtat din serviciu, pentru acuzațiuni nedovedite aduse unui preot.

* * *

După datele statistice primite dela parohii, numărul creștinilor ortodoksi din întreaga eparhie se prezintă astfel :

a). Județul Constanța	32.175	capi de familie,	94.717	suflete;
b). „ Caliacra	26.425	„ „ „	112.557	„
c). „ Durestor	28.667	„ „ „	104.111	„
d). „ Ialomița	64.671	„ „ „	293.503	„
T o t a l	151.938	„ „ „	604.888	suflete.

Vizite canonice

Pentru întărirea credinții în popor și ridicării prestigiului ei, în fața tuturor credincioșilor creștini din Eparhie, Prea Sfințitul Episcop a făcut vizite canonice, însoțit de: Prefecții de județ, Comandanții legiunilor de jandarmi, Prea Cucernicii Consilieri Referenți, Prea Cucernicii Protoierei respectivi, precum și parte dintre Consilieri Eparhiali.

În toate comunele a fost întâmpinat de: călăreți cu drapele, primarii respectivi, copiii școalelor primare și secundare și mare mulțime de credincioși, vădindu-se prin aceasta prestigiul de care se bucură biserica noastră strămoșească în fața poporului.

S'au vizitat în cursul anului 1938, următoarele parohii; Corbul de Jos, Corbul de Sus și Topalu, județul Constanța; Arman, I. G. Duca, Prisăcani, Mansârova, Viișoara, Fândâcli, Bazaurt, Osmanfacă, Suiuciu, Stejarul și Conac, județul Caliacra; Perișoru, Ciulnița, General Dragalina, Fetești Gară, Ștefănești, Săpunari, Dor-Mărunt, județul Ialomița.

Mănăstirile.

În dorința de a organiza și promova viața monahală și în Eparhia Constanței, s'au înființat prin stăruința și osteneala Prea Sfințitului Episcop, trei Mănăstiri, cari în prezent, sunt pe cale de a-și perfectă organizarea astfel:

1) Mănăstirea „Sf. Elena dela Mare“, județul Constanța, cu hramul „Cuvioasa Parascheva“, înființată în anul 1924, posedă una casă de locuit, compusă din șase camere și un paraclis pentru slujba religioasă, construite în anii 193—1937; teren arabil 65 ha.; pădure esență tare 50 ha. și inventar agricol și animal.

Personalul Mănăstirii se compune din: un stareț și doi frați la ascultare.

2) Mănăstirea „Gherontie Episcopul“ din comuna Balaciu, județul Ialomița, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului“, înființată în anul 1927, are biserică bună, locuințe construite din nou cu toate dependențele necesare personalului monahal, inventar agricol și animal, stupi de albine, livezi cu pomi roditori, teren arabil circa 36 ha. și pădure esență tare în suprafață de 100 ha.

La această mănăstire, funcționează și școala eparhială de cântăreți bisericești.

Personalul mănăstirii se compune din: un stareț, un ieromonah, un ierodiacon și șase monahi și frați la ascultare.

3) Mănăstirea „Crucea de leac“—Dervent, județul Durostor, cu hramul „Cuvioasa Parvscheva“, înființată în anul 1931, cu biserică monumentală, construită din nou și lipsindu-i numai pictura și mobilierul necesar; are locuințe suficiente pentru personalul monahal, teren arabil circa 3 ha. și pădure în suprafață de 50 ha. Pădurea dela cele trei Mănăstiri amintită mai sus a fost atribuită de către Onor. Minister al Agriculturii și Domeniilor, în anul 1937.

Personalul Mănăstirii se compune din: un stareț doi ieromonahi, un monah și doi frați.

Centrul Eparhial

La centrul eparhial s'a făcut următoarea mișcare în personal:

a) La cererea Prea Sfințitului Episcop, Sfântul Sinod în ședința dela 28 Octombrie 1938, a înființat un post de Arhieru-Vicar, cu titlul de „Silistreanu“ pe lângă Episcopia Constanța și a fost transferat în acest post, pe ziua de 1 Noembrie 1938

Prea Sfințitul Arhiereu Galaction Cordun fost Vicar la Episcopia Râmnicului Noului Severin.

b) Preotul Ștefan Dumitrescu Consilier Referent al Secției Culturale a fost distituit, din acest post, pe ziua de 15 Noiembrie 1938, prin Decizia No. 5925 / 938 și în locul său a fost numit provizoriu ca Referent al Secției Culturale, cu începere dela 1 Ianuarie 1939, Prea Cucernicul Preot Marin Rădulescu, parohul parohiei Cosâmbești, județul Ialomița.

P. C. Preot C. Staicu a fost trecut pe ziua de 1 Martie 1938 dela secția culturală la secția economică.

Vă rugăm să binevoiți a lua cunoștință de aceasta și a dispune, să se facă cuvenita ratificare.

Lucrările Consiliului eparhial sunt conduse în Cancelaria Sfintei Episcopii de cei trei Consilieri Referenți : Econom Arghir Vârnab la Secția administrativă bisericească, Econ. C. Staicu la Secția Economică și Econom M. Rădulescu la Secția Culturală, ajutați de 10 funcționari, dintre care 7 plătiți de Stat și 3 din fondurile eparhiale.

Desvoltându-se în fiecare an, activitatea bisericească din Eparhie, sub toate raporturile, s'a simțit nevoia înființării la Centru eparhial a unui jurisconsult, care să ne dea relații în chestiuni de specialitate.

Acest post a fost încredințat domnului avocat N. Bujor, care este și membru în Consiliul eparhial al Secției Economice. Domnia Sa își îndeplinește serviciul, cu toată conștiinciozitatea, susținând interesele Sfintei Episcopii, în orice împrejurare.

Anul acesta la toate Ministerele s'au acordat ajutoare și sporiri de salarii, pentru funcționarii respectivi ; afară de Ministerul Cultelor unde pentru slujitorii bisericii nu s'a admis să se plătească nici un fel de spor de salar și gradații de vechime.

Acest fapt este descurajant, mai ales astăzi, când preoților li se cere să depună toată puterea lor de muncă, pentru Biserică, Neam și Patrie.

Onor. Adunare eparhială este rugată, ca în conformitate cu art. 131, al. a din Statutul legii pentru organizarea bisericii române, să studieze această chesiune și să susțină drepturile bisericii și slujitorilor, așa cum va găsi cu cale.

Așa se prezintă situația și activitatea Secției administrative bisericești, din cursul anului trecut și Vă rugăm să binevoiți a lua act de cele expuse în acest raport și a da cuvenita ratificare Consiliului eparhial, cari sunt în perfectă legalitate.

CONSILIER REFERENT,

(ss) Pr. Econ. A. VÂRNAV.

Raportul Secției Culturale către Adunarea Eparhială pe anul 1938-1939 No. 2554/939

*Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Cucernici Părinți,
Onorați membri,*

În conformitate cu art. 145 din Statutul bisericii ortodoxe române, am onoare a Vă aduce la cunoștință mersul chestiunilor, cari depind de secția culturală, în Eparhia noastră, în cursul anului 1938—1939.

Legea clerului și statutul au împlinit zilele acestea (6 Mai) 14 ani de când sunt în vigoare. Față de timpurile de atunci, când nevoia de liniște și repaos, după sbuciumul marelui războiu era simțită de toți, a contribuit să nu se prevadă în lege, ca atribuțiunile ale acestei secții, de cât chestiunile de învățământ religios, lucru foarte necesar, mai ales în Ardeal, unde sunt școli confessionale, deosebit de cele de stat.

De câțiva ani, frigidurile pregătirilor de războiu, au cuprins pe toată lumea și s'au ivit noi cerinți: de pregătire sufletească a tineretului și de luminare și redeșteptare a poporului la virtuțile străbune. Între acestea, pe primul plan, este reînvierea credinței ortodoxe și a practicilor ei. Se recunosc meritele ce le-a avut credința ortodoxă în trecutul sbuciumat al neamului nostru și i se dă atenția cuvenită.

Învățătura bisericii ortodoxe este un izvor nesecat de întărire a vieții pământești și o comoară neprețuită de reguli de viață, pe care dacă le punem în practică, produc fapte și rezultate, care te întăresc, îți dau noi forțe de muncă, naște în om dorința de perfecționare și apropiere către Dumnezeu. De aceea învățătura bisericii ortodoxe s'a adaptat nouilor cerinți ale timpului și reprezentanții ei colaborează cu ceilalți ai națiunii pentru întărirea și siguranța statului și neamului românesc.

Un principiu al timpului de astăzi este coordonarea muncii fizice, cu cea intelectuală și am putea zice obligativitatea a amândouă felurile de muncă pentru fiecare ins, tânăr sau matur.

Nici de cum n'au scăzut cerințele de cultură, dar vom ve-

dea oameni de știință, că nu se rușinează, cum era altădată, să ia în mână hârlețul și sapa și să lucreze la cot cu cel mai umil muncitor,

Dictonul latin „Labor omnia vincit“, e norma de conducere a statelor.

Toate categoriile de fii și reprezentanți ai statului muncesc mai mult și li s'a mărit sfera de activitate și producție. Tinerilor elevi li se dă educație fizică și îi obligă la muncă de folos obștească, iar celor maturi și cu răspundere li s'au pus obligațiuni de colaborare pentru promovare pe toate terenurile prin muncă fizică și intelectuală.

Preoțimea este chemată la muncă și i se dă loc de cinste în conducere, cei conștiințioși dau rezultate laudabile.

Secerișul este mult și putem zice că secerători sunt puțini, căci pentru cerințele religioase avem puțini preoți și ar fi destul un exemplu pentru orașul Constanța, unde sunt 46 școli primare și grădiniți de copii cu 130 posturi de învățători și ar trebui 12 preoți, ca să poată preda învățământul religios și alte cerinți, dar nu sunt decât 2 preoți, cari pot să-și îndeplinească aceste îndatoriri.

Cinstea deosebită, pe care mi-a făcut-o Prea Sfințitul nostru Episcop de a-I fi consilier în chestiunile culturale ale Eparhiei, încredințându-mi conducerea acestei secții, în câteva luni de când sunt aici, n'aș putea să Vă prezint de cât dispozițiunile luate de Prea Sfinția Sa și începuturi, pe care le voi expune în cele ce urmează.

Trei capitole distincte formează cercul de activitate al acestei secții: Chestiunile culturale-literare, Învățământul religios și Misionarismul.

I. Chestiunile culturale-literare.

1) *Cerințele de cultură generală și titluri*, care sunt obligații astăzi în toate ramurile de activitate din stat, încadrează și preoțimea și trebuie să fie la aceiași înălțime.

Pe lângă obligațiunile misiunii preoțești, îndatoririle de a răspândi lumina în popor prin: predarea învățământului religios primar, conferințe la Strejeri, Premilitari și Cămine Culturale, cer preoțimii a fi în posesia cunoștințelor necesare, deci obligațiunea de ocupații culturale, mai mult ca altă dată.

Preoțimea nu s'a eschivat dela îndatoriri de felul acesta și răspunde cu demnitate chemării.

2) *Revista noastră eparhială Tomis*, îndeplinește cerința de a pune pe preoți în curent cu chestiunile la ordinea zilei și care-i interesează, dând în același timp lămuriri și material de propagandă.

Astfel am tipărit numere speciale cu legile respective și material de propagandă pentru: Secte, Cămine Culturale, Străjerie și Premilitari, chestiuni și obligațiuni noi.

Revista publică circulările și dispozițiunile luate de Sf. Episcopie, pentru îndeplinirea îndatoririlor legale și încurajare la muncă a celor merițoși.

Este la curent cu apariția și îndrumările date se pun în practică.

Dispozițiunile și articolele de fond, studiate și practice, publicate de Prea Sfințitul nostru Episcop, în Tomis, sunt un îndemn pentru cler de a se ocupa în direcțiunea culturală și misionară și încurajare la muncă.

Pe lângă articolele de interes practic și chestiuni la ordinea zilei primite și unele publicate dela preoții din Eparhie, remarcăm articolele de fond teologic și științific ale D-lui Dr. în teologie Ioan Dinu, consilier al acestei secții. Asemenea remarcăm cronica externă de Pr. C. Grumăzescu, D-l Gh. Coriolan ne-a onorat asemenea cu colaborarea sa și ne-au promis colaborare D-nii Eugen Cialăc, Octav Moșescu și Aurel Vulpe.

Am chemat la colaborare elementele capabile din Eparhie și mulți au răspuns, având material, pe care nu-l putem publica, din lipsă de spațiu. Spre încurajare vom publica rezultatele obținute de cei ce muncesc.

3) În Eparhie mai apar revistele: Graiul Neamului la Siliștra, condus de P. C. Protoiereu Stelian Popescu iar la Călărași: Cuvântul Bisericii al P. C. Revizor Gh. Ionescu și Lumina Creștină de C. Preot Gh. Georgescu.

4) *Biblioteca eparhială* conține 1690 de volume și anul acesta s'a îmbogățit cu opere noi și lucrări teologice în valoare de lei 10.000.

A fost cercetată de 97 Cucernici Preoți și teologi pentru studii la Facultățile Teologice și lucrări de misionarism.

Parohiile au bibliotecile lor, cari se alimentează în fiecare an cu cărți noi, trimise dela centru, sau cumpărate din comerț. Sunt cercetate de credincioși mai ales iarna.

5) Un eveniment literar nu numai pentru Eparhia noastră, ci pentru întreaga biserică ortodoxă română, este tipărirea de Prea Sfințitul nostru Episcop a lucrării: „*Îndrumătorul Liturgic*“, care va însemna epocă în uniformizarea tipicului și executarea serviciului divin al Sfintei Liturghii, în felul și înălțimea mistică și artistică, cum oficiază Prea Sfinția Sa.

E o mândrie, care se resfrânge și asupra Eparhiei.

În slujbele divine din soboare și festivități erau diferențieri și stângăcii, care credem că vor fi înlăturate, acest manual având toate lămuririle necesare, care până acum lipseau în cărțile de ritual.

E o lucrare originală, care n'a mai fost în ortodoxie.

6) *Conferințele generale preoțești*, s'au ținut anul acesta în zilele de 18 și 19 Octombrie 1938 în două serii, în capitalele de județ, sub preșidenția P. C. Protoierei cu subiectele: *Teoretic: Preotul în slujba organizațiilor: Strejeria și Pregătirea Premili-*

tară și *Practic*: Mijloacele practice pentru stârpirea din parohii a năravurilor urâte și a viciilor dăunătoare individului, familiei și națiunii.

Preoții au luat parte la ședințe și debateri și s'au ținut în o înaltă atmosferă teologică și cald patriotism, fiind chestiuni la ordinea zilei, cari interesează biserica și siguranța neamului și a țării, în timpurile turburi de astăzi.

7) O cerință a timpului s'a împlinit cu promulgarea legii serviciului social în Octombrie 1938, care chiamă pe toți conducătorii satelor și orașelor la o colaborare pentru ridicarea nivelului cultural, sanitar și economic al poporului. *Căminele Culturale* sunt o urmare și punere în practică a acelor îndatoriri, iar biserica este cea întâi chemată și preoții datori a activa. Fiecare sat e obligat să înființeze cămin. Am atras atenția preoțimii să răspundă cerințelor legii și să fie în conducerea lor, căci le va folosi având și pregătirea necesară.

În această lege s'au încadrat toate instituțiile comunale rurale sau urbane, care erau conduse de preoți ca: Asociații de literatură, coruri, case de citiri, asociații sportive și turistice etc., așa că nu mai sunt nici un fel de instituții răslețe.

Am scos un număr festiv din Tomis pe Ianuarie și Februarie a. c. în care am dat legea și mai multe articole, prin care se lămurește rostul bisericii și preoțimii în această instituție.

II. Învățământul Religios.

1) Fericita inovație cu predarea învățământului religios în școala primară de preoți obligator, deși gratuit, a făcut mare bine bisericii.

I-a apropiat pe școlari de biserică. Preotul capătă mai multă autoritate morală în parohie, știindu-l și învățător al copiilor, se cultivă pe nesimțite reîmprospătându-și materia și în acelaș timp, poate mai lesne să-și facă în popor, ce trebuie pentru biserică și propovăduire.

Aceste motive sunt un imbold pentru preoții muncitori. Mulți învățători sfidau pe preoți, mai ales pe cei mai bătrâni și fără titluri. Asemenea unii învățători nu dădeau atenția cuvenită religiei, iar unii o considerau ca pe o dexteritate.

Preoții conștiincioși acum pot realiza adevărate minuni pe teren cultural și misionar, numai să muncească.

Pentru însemnătatea acestei îndatoriri Prea Sfințitul nostru Episcop a aprobat o seamă de măsuri, prin care să se constate, controleze, aprecieze și răsplătească munca celor harnici și să se sancționeze cei leneși. S'au luat asemenea măsuri a se obliga toți preoții la această îndatorire. Ministerul Educației Naționale obligă pe directorii de școli să raporteze în fiecare lună dacă preoții își fac datoria. Am publicat această dispoziție ministerială

în Tomis pe Martie și are No. 33712/939 spre a fi cunoscută de preoți.

P. S. Episcop a aprobat propunerea, ca P. C. Protoierei să inspecteze până la sfârșitul anului toți preoții la învățământul religios primar, strejerie și P. P.

O inovație a noiei programe este bifurcarea învățământului religios în teoretic și practic.

2) *Inspectarea învățământului religios în școlile secundare* nu s'a mai făcut de doi ani de reprezentanții Sfintei Episcopii, întrucât anul trecut, Ministerul Educației Naționale n'a aprobat numirea de inspectori, deși este un drept al Episcopatului, recunoscut prin lege, iar anul acesta nu s'au mai făcut intervenții.

S'a modificat și acolo programa învățământului, îndrumându-se mai mult spre chestiuni practice.

3) *Școala de cântăreți bisericești* funcționează sub direcțiunea Domnului Alexandru Raicu, protopsaltul Catedralei episcopale, în Mănăstirea „Gherontie Episcopul“ dela Balaciu. Are complect posturile ocupate de profesori titrați.

Duhul de mănăstire, în care sunt educați acești viitori clerici, le va fi de folos, imprimându-le evlavia și dragostea de frumoasa cântare bisericească.

Are 4 clase și un număr de 62 elevi. Au luat diploma în Iunie 1938, 11 elevi.

4) *În cadrul străjeriei* preoțimea lucrează, deosebit de obligațiile învățământului religios, o oră pe săptămână, Joia, predând chestiuni practice și morale ca: ajutorarea celor săraci, văduve, bolnavi, la lucrări de bine general.

Asemenea, Luni de dimineață, sunt obligați a asista la ridicarea pavilioanelor, când explică un text din Sfânta Scriptură, care li se dă.

De Paști s'au spovedit și împărtășit.

Unii preoți se ocupă cu trageră de inimă și obțin rezultate neașteptat de frumoase.

În ziua de 14 Aprilie, fiind delegat de Prea Sfințitul Episcop, am inspectat între altele și parohia Andrășești din Ialomița și am rămas încântat de asimilarea cunoștințelor religioase și serviciile, care le fac în biserică micii străjeri.

Ei întrețin curățenia în biserică, neavând cântăreț salariat și nici paracliser. O biserică veche, dar exemplar de curată. Au cântat Sf. liturghie și ajută cu rândul preotului în altar și în biserică cunoscând rânduiala serviciului divin.

Ei întrețin curățenia în curtea bisericii și în cimitir.

5) Unde sunt subcentre de *instrucțiunea Pregătirii Premilitare* preoții îndeplinesc îndatoririle de confesori și o oră pe săptămână sunt în mijlocul lor pentru predarea cunoștințelor religioase, servicii și sfaturi morale.

Preotul în mijlocul acestor tineri este iarăși un real folos pentru biserică, întrucât majoritatea tinerilor la etatea lor nu fre-

quentau biserica și nu cunoșteau din adevărurile credinței, ceiace acum au ocazia să învețe.

III. Misionarismul.

Burucniile ce au crescut în ogrorul bisericii noastre ortodoxe naționale — sectanții — avem sfânta datorie de a ne strădui să le plivim, să nu le lăsăm să producă semințe, ca să se înmulțească.

Libertățile excesive, de care s'au bucurat toți streinii în țara noastră, ne-au adus zăzania sectară între fiii neamului nostru.

Conducătorii noștri de astăzi au început să recunoască adevărul, că chestiunea sectară nu e numai religioasă, ci și națională, deaceia între restricțiunile luate pentru siguranța statului sunt și unele măsuri contra sectanților.

1) Decizia Ministerului Cultelor și Artelor No. 26208 din 11 Iunie 1938, a pus stavilă propagandei deșanțată pe care o făceau streinii de neam și fiii rătăciți ai țării. Li s'au închis toate casele de adunări și pentru răschiidare li se cer anume condițiuni pe, cari nu le pot îndeplini.

Aceste măsuri i-au făcut să stagneze în propaganda lor și mulți să se lepede și dacă s'ar aplica cu strictete dispozițiunile deciziei, biserica și neamul ar câștiga mult, căci ar reveni la credința străbună, cum este cazul stiliștilor din Moldova.

2) În cursul anului au fost 30 treceri la ortodoxie și anume: 9 romano-catolici, 4 evangheliști, 3 reformiști, 1 mahomedan și 13 mozaici.

3) Economiiile, care s'au făcut de stat, prin suprimarea *misionarului* eparhial a încetinit lucrarea misionară, totuși Prea Sfințitul nostru Episcop a avut grija oilor rătăcite și a numit misionari onorifici, mai ales în Cadrilater. Pentru orașul Constanța este D-ra Maria Dinu, căreia îi aducem laude pentru propaganda culturală-religioasă care o întreprinde.

Ministerul armatei prin pregătirea premilitară luând dispoziții a conlucra cu biserica națională Prea Sfințitul Episcop a numit 26 preoți misionari pentru centrele sectare.

Roadele cred că nu vor întârzia a se vedea.

4) Prin numirea ca misionar pentru Cadrilater a Prea Cucernicului *Protoieru Emil Oprișan* căruia i s'au dat atribuțiuni speciale în această direcțiune și prin faptul că e tânăr și fără preget la transportat, credem că vom avea rezultate bune.

Trebue din partea preoțimii dat un asalt contra sectanților, întrucât terenul este pregătit și concursul autorităților de stat ni se dă de câte ori îl cerem.

În baza delegației date de Prea Sfințitul Episcop în zilele de 14 și 15 Aprilie a. c. am inspectat cel mai mare centru sectar din Eparhie în parohia Principesa Elena-Ialomița și am constatat că numărul celor ce susțin pe față și practică rătăcirile sectare,

s'a redus simțitor. Nu mai sunt agresivi, ci umili și respectuoși.

Am intervenit la Onor. Minister de Culte și Prefectura de Ialomița, pentru aplicarea dispozițiilor în vigoare, contra lor, care nu se respectă, întrucât le închisese casele de adunare, iar acum a deschis una din ele, a celor de ziua a 7-a.

5) Activitatea cercurilor culturale preoțești a fost suspendată în Martie 1938, pentru motive pe cari le știm toți și cari au adus și în viața de stat mari prefaceri, acum lucrurile intrând în normal cercurile pastorale au fost redeschise pe data de 1 Aprilie a. c.

Noul regulament al cercurilor, care acum se experimentează și care este o lucrare aprofundată și practică a predecesorului titular al acestei secții Prea Cucernicul Pr. C. Staicu, din ordinul și sub supravegherea Prea Sfințitului Episcop, credem că va da rezultate practice, având noi directive de muncă și cultură pentru preoțime.

In concluzie, preoțimea corespunde cerințelor timpului ca cultură și muncă, dar spre încurajare și dreptate ar urma să se retribue cel puțin în parte ostenețele la care sunt obligați în nouile cerinți: la școala primară, străjerie, pregătirea premilitară, cămine culturale, întrucât toate le fac gratuite și le răpește din timpul, ce ar putea să-l întrebuințeze în alte direcțiuni, sau pentru îmbunătățirea existenței, recunoscut fiind că salariile clerului sunt cele mai mici.

Este cazul ca conducătorii și cei ce se îngrijesc de viitorul țării, să plece urechea și la doleanțele drepte ale clerului, întrucât munca o prestează cu suflet și dragoste.

Aducând acestea la cunoștința Domniilor Voastre, cu onoare vă rog a delibera asupra celor cuprinse și a aproba acest raport.

Consilier Referent,

Pr. M. Rădulescu

Referatul Consiliului Eparhial Secția Economică, către Consiliul Eparhial plener din 28 Aprilie 1939 și către Adunarea Eparhială din 7 Mai 1939.

OBIECTUL :

Contul de gestiune al anului financiar 1938 939 și bilanțul încheiat la 31 Martie 1939.

*Prea Sfințite Stăpâne,
Onorată Adunare Eparhială,*

Secția economică a ținut, în cursul anului financiar 1938 939, 10 ședințe, în care consiliul său, prin hotărâri treptate și sub prezidiul vigilent al P. S. Episcop, s'a străduit să realizeze bugetul exercițiului respectiv, buget votat de Onor. Adunare eparhială din 19 Iunie 1938.

Munca n'a rămas zadarnică, pentrucă s'au împlinit, ba chiar s'au depășit peste așteptări, prevederile bugetului 1938/939. Așa, prevederea globală, la venituri, de lei 2.431.871, a fost depășită, printr'o intensificare a încasărilor cu suma de lei 372.770, dacă se ia în considerațiune că suma de lei 100.000, subvenție delat (Ministerul Cultelor) prevăzută în bugetul eparhial, deși nu s'a încasat direct de Sf. Episcopie, s'a distribuit parohiilor de Onor. Minister de Culte și Arte, pe baza unui borderou, alcătuit și propus de Consiliul eparhial economic. Față de realizările bugetului eparhial pe anul 1937/938, exercițiul 1938 939, vine cu un plus de lei 172.822. Cheltuelile, considerate global, la bugetul anului 1938 939, însumează lei 2.198.810, iar prevederea a fost de lei 2.431.871; deci s'a cheltuit mai puțin cu suma de lei 233.061.

Încasările bugetare pe anul 1938 939, au fost, după cum s'a expus mai sus, mai active decât anul precedent; dar și cheltuelile au fost mai mari. De remarcat că încasările din anul acesta s'au făcut numai delat centrul eparhial, fără să fie nevoie de deplasări și cheltueli în plus de aproape 100.000 lei, ca în anul trecut.

Ceeace trebuie remarcat, este că, cheltuelile bugetare din

anul 1938 939, în bună parte, s'au făcut pentru complectarea mobilierului dela cancelarie și reședința episcopală, pentru reparații și îmbunătățiri apreciabile la Palat, pentru investire de capital prin fabricare de lumânări, pentru construcții de biserici parohiale, pentru mărirea bibliotecii eparhiale cu opere teologice de valoare; așa dar, aceste cheltueli implică și o latură moral-națională, sub raportul lor constructiv.

Bugetul pe anul financiar 1938 939, a fost modificat, în cursul exercițiului, de Consiliul eparhial dela 19 Decembrie 1938, astfel: s'a adăogat la venituri un nou articol No. 15 intitulat „*Excedent din anul 1937 938*“, în sumă de lei 673.657, cu care s'a alimentat, la cheltueli articolul 28 „*Fond deschidere de credit*“, de la capitolul I. Acest excedent, din neglijența fostului contabil al Sf. Episcopii, n'a fost reportat în bugetul anului 1938/939.

Pe articole, situația generală de încasări și plăți, la bugetul anului financiar 1938 939, se prezintă astfel:

LA VENITURI.

Art. 1. — Venitul pădurii. — Prevederea bugetară a fost de lei 25.000 și s'au realizat 45.941, adică un plus de lei 20.941. Realizarea ar fi fost cu mult mai mare, dacă pentru lemnele depozitate în pădurea (Ostrovul Strâmbu) în valoare de circa 30.000 lei, am fi putut obține un preț de cel puțin 450-500 lei stânjenul, așa cum a hotărât în mai multe rânduri Consiliul eparhial economic. Aceste lemne vor fi vândute odată cu cei 250 stânjeni din Ostrovul Epurașul, exploatate în primăvara anului 1939.

Art. 2. — Arentzi teren. — Prevederea bugetară a fost de lei 800.000, iar încasările se ridică la suma de lei 1.157.950, deci cu un excedent de 357.950 lei. Prin stăruința continuă, s'a putut lămurii situația încâlcită în trecut a terenurilor bisericesti în plus dela parohii și suntem pe cale să stabilim criterii reale de arendare a acestor pământuri. În raport cu anul financiar 1937, 938, realizările la arendări, pe exercițiul 1938, 939, au venit cu un plus de lei 85.683.

Art. 3. — Cote cuvenite din bugetele parohiale. — Prevederea bugetară a fost de lei 400.000 și s'a realizat lei 500.457, cu un excedent de lei 100.457, iar, față de anul precedent, s'a încasat suma de lei 33.285, mai mult. De remarcat că suma la care se ridică toate cotele stabilite pentru parohii este de 503.400 lei.

Art. 4. — 1%₀ fond general bisericesc. — Prevedere bugetară lei 25.000 și s'a realizat 41.962, cu un excedent de lei 16.962, și, față de anul trecut mai mult cu lei 6.978.

Art. 5. — Epitemii. — Prevederea bugetară a fost de lei 35000 și s'a realizat lei 58.900, deci un plus de lei 33.900. Anul trecut, acest articol a prezentat deficit.

Art. 6. — Imprimare parohii. — Prevederea bugetară este de lei

25.000 și s'a realizat lei 60.683, cu un plus de lei 35.683 și acest articol anul trecut a prezentat deficit.

Art. 7. — Rămășițe lumânări. — Prevederea bugetară a fost de lei 500.000 și s'a realizat lei 456.855. Sf. Episcopie a plasat la parohii în cursul anului 1938 39, lumânări de ceară și a putut realiza din această operație un beneficiu net de lei 153.869.

Art. 7. — Restanțe, Cote, Tomis, Calendare. — Prevederea bugetară a fost de lei 100.000 și s'a realizat lei 118.761, deci cu un excedent de lei 18.761.

Art. 9. — Restanțe, arenzi. — Prevedere lei 200.871 și s'a realizat lei 8.400, deci un deficit de lei 192.471. Aceste restanțe provin dela arendașii acționați în judecată, prevăzuți în bugetul eparhial: V. Dobrescu Chirnoși-Ialomița, Preot Vasilescu-Malu, Preot Alexandrescu-Călărași.

Art. 10. — Donațiuni și diverse. — Prevederea bugetară a fost de lei 1.000 și s'a realizat suma de lei 18.467, cu un plus de lei 17.467.

CAPITOLUL II.

Art. 11. — Venit Revista Tomis. — Prevedere bugetară 100.000 lei și s'a încasat lei 110.010, deci un excedent de 10.010 lei; acest articol, anul trecut s'a prezentat cu deficit.

Art. 12. — Venit Calendare. — Prevedere bugetară lei 120.000 și s'a realizat lei 119.775, deci cu un minus de lei 225.

Art. 13. — Venit Istoricul Eparhiei. — Prevedere bugetară lei 10.000 și s'a realizat lei 6.480, deci cu un minus de 3.520, care se explică prin faptul, că acest cont este aproape lichidat.

CAPITOLUL III.

Art. 14. — Subvenții dela Minister. — Prevederea bugetară a fost de lei 100.000. Această sumă a fost distribuită de Ministerul Cultelor direct parohiilor din eparhie, conform tabloului fixat de Sf. Episcopie.

CHELTUELI.

La cheltueli s'a produs, în cursul anului financiar, o rectificare bugetară prin alimentarea mai multor articole, — cum se specifică mai jos pentru fiecare în parte, dela „Fondul deschidere de credit“ (art 28 Cap. I și art. 35 Cap. II), cu suma totală de lei 397.871. Această creditare s'a făcut în vederea unor cheltueli strict necesare.

Capitolul I. Art. I. — Salarii personal pădure. — Prevederea bugetară a fost de lei 25.000 și s'a cheltuit suma de lei 30.928, deci mai mult cu 5.928 față de prevedere. Acest articol s'a alimentat cu 10.000 lei dela art. 28. *Fond deschidere de credit.*

Art. 2. — Lemne Cancelarie și Reședință. — Prevedere buge-

tară lei 70.000 și s'a cheltuit lei 69.769, deci mai puțin cu 231 lei decât prevederea.

Art. 3.— Luminat.-- Prevedere lei 30.000 și s'a cheltuit 29.890 așa dar cu 110 lei mai puțin decât prevederea.

Art. 4.— Intreținere local și inventar eparhial.— Prevederea bugetară lei 45.000 și s'a cheltuit lei 44.315, rezultând o economie de lei 685. In cadrul acestui articol, s'a complectat mobilierul dela reședința episcopală și cancelarii, s'au pus candelile în birouri, draperii la ferestre, etc.

Art. 5.— Imprintate și furnituri de cancelarie.—Prevedere bugetară lei 30.000 și s'a cheltuit 40.662. La acest articol, a fost nevoie de majorarea prevederei cu suma de lei 15.000, rezultând un excedent de 4.338.

Art. 6.— Imprintate pentru parohii.-- Prevedere bugetară lei 25.000, și s'a cheltuit lei 49.145. S'a alimentat cu lei 35.000, prin art. 28 „Fond deschidere de credit“, rezultând la sfârșit o economie de lei 10.855.

Art. 7.— Telefon, telegraf, corespondență.-- Prevedere 45000 lei și s'a cheltuit lei 65.745, alimentându-se cu 21.000 lei dela art. 28, nu s'a cheltuit întreaga sumă, realizându-se o economie de lei 55.

Art. 8.— Cheltueli cu vizite canonice.— Prevedere lei 40.000 și s'a cheltuit lei 40.000.

Art. 9.— Cheltueli reprezentare P. S. Episcop.— S'a prevăzut și s'a cheltuit lei 120.000.

Art. 10.— Cheltueli reprezentare membri consilii.— S'a prevăzut lei 40.000 și s'a cheltuit lei 71.514, alimentându-se articolul cu lei 32.497, dela art. 28. „Fond deschidere de credit“.

Art. 11.— Delegații de serviciu.-- S'a prevăzut lei 20.000 și s'a cheltuit lei 36.894. S'a făcut o alimentare de lei 17.000, economie lei 106.

Art. 12.— Ajutor și binefaceri la reședință.— S'a prevăzut lei 20.000 și s'a cheltuit lei 115.083, făcându-se o alimentare de lei 107.200, dela art. 28. „Fond deschidere de credit“. Beneficiu lei 12.117. In cadrul acestui articol intră ajutoare distribuite săracilor direct de P. S. Episcop, la diferite ocazii și un ajutor acordat funcționarilor.

Art. 13.— Reparații, transformări și mobilier la reședința episcopală.— S'a prevăzut lei 300.000 și s'au cheltuit 312.319 lei. S'a alimentat art. cu suma de lei 40.174 dela art. 28. Sold creditor lei 27.855.

Art. 14.— Remiza 10% Protoierei as. încasărilor.-- S'a prevăzut lei 160.000 și s'a cheltuit lei 218.739. S'a alimentat art. cu lei 60.000, soldându-se cu un beneficiu de 1.261.

Art. 15.— Speze contencios.— S'a prevăzut lei 10.000 și s'a cheltuit 13.004. S'a alimentat articolul cu lei 15.000, nu s'a cheltuit întreaga sumă, ci s'a realizat o economie de lei 11.996.

Art. 16.- *Manco de Cassă.*- S'a prevăzut și s'a cheltuit lei 6000.

Art. 17.- $1\frac{1}{10}$ *Fond general bisericesc (Consil. central bisericesc).*- S'au prevăzut și s'au cheltuit lei 5000,

Art. 18.- *Contribuții Sf. Sinod.*- S'au prevăzut și s'au cheltuit lei 3000.

Art. 19.- *Salarii personal diurnist* - S'a prevăzut lei 328.000 și s'a cheltuit lei 230.800, deci cu 97.200 lei mai puțin față de prevedere. Această economie s'a realizat prin faptul că în cursul anului n'a funcționat nimeni în postul de secretar eparhial.

Art. 20.- *Întreținerea parcului.*- S'au prevăzut și s'au cheltuit lei 10.000.

Art. 21.- *Ajutor biserici în construcții.*-S'a prevăzut lei 150.000 și s'a cheltuit 139.800, deci mai puțin cu 10.200 lei față de prevederea bugetară. S'au acordat din prevederile acestui articol, ajutoare la 20 biserici în construcții la diferite parohii.

Art. 22.- *Fond pentru procurarea și întreținerea vestmintelor Catedralei.*- S'au prevăzut și s'au cheltuit lei 50.000.

Art. 23.- *Restituire P. S. Episcop, cost automobil.*- S'au prevăzut și s'au cheltuit lei 100.000.

Art. 24.- *Întreținere și alimentare automobil.*- S'au prevăzut lei 50.000 și s'au cheltuit 60.245. Articolul a fost alimentat cu lei 15.000. Nu s'a cheltuit toată suma, ci s'a realizat un beneficiu de lei 4.755.

Art. 25.- *Asigurări Palat și Catedrală.*- S'au prevăzut 15000 lei și nu s'a cheltuit nimic.

Art. 26.- *Ajutor lemne funcționari Cancelarie.*- S'au prevăzut și s'au cheltuit lei 50.000.

Art. 27.- *Fabrica de lumânări.*- S'au prevăzut și s'au cheltuit lei 250.000.

Art. 28.- *Fond deschidere de credit.*-S'a prevăzut lei 104.871 și s'a alimentat cu întreaga prevedere dela art. 15, nou creat, la venituri în sumă de lei 673.657. Dela acest articol, astfel majorat, s'au făcut alimentări în sumă totală de lei 367.871, soldându-se cu un beneficiu de lei 410.657.

CAPITOLUL II.

Art. 29.- *Tipărit Revista Tomis.*- S'au prevăzut lei 60.000 și s'au cheltuit lei 30.210, deci mai puțin cu 29.790 decât prevederea.

Art. 30.- *Tipăritul Calendarelor.*- S'au prevăzut lei 60.000 și s'au cheltuit lei 86.114. S'a alimentat articolul cu lei 30.000, soldându-se cu un beneficiu de lei 3.886.

Art. 31.- *Tipăritul cărților, broșurilor pentru propaganda religioasă.*- S'au prevăzut lei 40.000 și s'au cheltuit lei 4,800; deci mai puțin cu 35.200 lei față de prevedere.

Art. 32.- *Cheltueli de expediție.*- S'au prevăzut lei 10.000 și s'au cheltuit lei 964, deci mai puțin cu 9.036 decât prevederea.

Art. 33.- *Abonamente, Diverse.*- S'au prevăzut 10.000 lei și

s'au cheltuit lei 5.470, așa dar cu o economie de 4.530 lei.

Art. 34.— Cărți pentru bibliotecă.— S'au prevăzut 10.000 lei și s'au cheltuit lei 8.400, rezultând un beneficiu de lei 1.600.

Art. 35.— Fond deschidere de credit.— S'au prevăzut lei 40.000, din care s'a făcut o alimentare de lei 30.000 la art. 30 Cap. II.

CAPITOLUL III.

Art. 36.— Ajutor parohii din subv. dela Minister.— S'au prevăzut lei 100.000 și s'au distribuit de Minister direct parohiilor, conf. tabloului întocmit de Cons. eparhial al Secției economice. Secția economică, prin serviciul de contabilitate, a încheiat la 31 Martie 1939 un bilanț de operațiile sale contabile. Acest bilanț se încheie atât la activ, cât și la pasiv cu un total de 1.662.177, având următoarele conturi:

<u>ACTIV</u>		<u>PASIV</u>	
1. Cassa	Lei 36.324.—	1. Diverși creditori	169.760.—
2. Diverși debitori	101.823.—	2. Rez. Ef. Publice	13.972.—
3. Cont virament	657.798.—	3. Fond Mânăstiri	18.715.—
4. Lumânări parohii (preț cost)	299.125.—	4. Ct. Asigurări	32.787.—
5. Ef. publice	185.700.—	5. Fond Lumânări	299.125.—
6. Acte de portofoliu	12.725.—	6. Excedent	759.136.—
Total Activ	1.293.495	Total Pasiv Lei	1.293.495
<u>Conturi de ordine :</u>		<u>Conturi de ordine :</u>	
1. Depuneri păstrare la Casa de Depuneri	348.657.—	1. Depuneri păstrare la Casa de Depuneri	348.657.—
2. Garanții	20.025.—	2. Dep. de Garanții	20.025.—
Total General Lei	1.662.177	Total General Lei	1.662.177

Din acest bilanț rezultă că fondurile administrate de Sf. Episcopie se ridică la activ, suma de lei 1.662.177, iar la pasiv de lei 903.041, la cari se adaugă lei 759.136, contul de rezultate (beneficiul net).

Dacă din totalul activului de lei 1.662.177 se scad conturile de ordine în sumă de lei 368.682, rămâne un sold de lei 1.293.495, care constituie activul propriu zis al Sf. Episcopiei. Se anexează pentru conturile 2 și 6 dela activ (diverși debitori și acte de portofoliu) două tablouri, din care se poate constata, că sunt unele sume, pe care nu le vom putea încasa niciodată, întrucât persoanele în cauză, sau au decedat, sau nu li se cunoaște adresa. Pen-

tru aceste sume urmează, ca Onor. Adunare Eparhială să dea aprobare ca, pe viitor, să fie amortizate prin contul de rezultate.

*
* *

Incasările generale la buget și prin diferite conturi se ridică la suma de lei 3.857.002; deci cu un plus de lei 1.152.361, din care se scade suma de lei 132.681, sold în casă la 1 Aprilie 1938. Plățile generale din buget și diferite conturi, însumează 3.820.678 lei, cu un sold în casă la 31 Martie 1939 de lei 36.324.

La 31 Martie 1939, contul de rezultate se încheie cu un excedent de lei 759.136, sumă provenită din economiile făcute la buget și diferite conturi. Acest sold de lei 759.136, s'a reportat în bugetul anului 1939/40, înscriindu-se într'un articol special.

La închiderea exercițiului 1938/939, s'a acordat din contul de rezultate un ajutor funcționarilor din Cancelaria Sf. Episcopii, în sumă de lei 70.000, rămânând beneficiu net 759.136.

Aceasta este situația gestiunii pe exercițiul financiar 1938-1939 și se supune Domniilor Voastre spre aprobare și descărcare.

*
* *

De sfârșit, aducem la cunoștința *Onoratei Adunări Eparhiale* că, după verificările și datele alcătuite de Secția economică, există în cuprinsul eparhiei un număr de 72 preoți cu gestiunile parohiale în neregulă, din circa 300 câte fuseră la începutul anului 1938. Deși s'au dat repetate ordine acestor preoți să se pună în rânduială cu gestiunile respective, totuși, nici până în timpul de față, n'au făcut-o, ajungând, în județul Ialomița, în deosebi, la Parchet, în urma unor denunțuri particulare. Aceste gestiuni în neregulă dela parohii, de care anexăm 3 tablouri, au următorul întreg aspect:

1) Gestiuni, înaintate Sf. Episcopii, spre verificare și descărcare, dar cărora le lipsesc unele acte.

2) Gestiuni cari lipsesc totalmente, dar urmează a fi scoase de pe rol, întrucât gestionarii respectivi, sau sunt decedați, sau au ieșit din eparhie și nu li se cunoaște adresa.

3) Gestiuni, cari n'au fost întocmite de fel, deși gestionarii lor sunt preoți în funcțiune. Pentru a se curma odată cu această situație, de netolerat, rugăm Adunarea eparhială să avizeze la măsurile, cari trebuiesc luate privitor la gestiunile de felul celor de mai sus.

Consilier Referent,

(ss) **Pr. Econ. C. Staicu**

Membrii Consiliului	(	(ss) Nicolae Bujor
	(	(ss) Eugen Cialăc
Eparhial Economic	(	(ss) Pr. Ec. P. Dobrescu

S.F. EPISCO

BUGETUL

PE EXERCITIUL

Venituri

Nr. art.	Specificarea veniturilor pe articole	Prevederi pe art. Lei	TOTAL General pe capitole L E I
CAPITOLUL I			
1	Excedent la bugetul anului 1938—1939	759136	
2	Venitul pădurii	50000	
3	Arenzi terenuri bisericesti în plus	800000	
4	Cote cuvenite din bugetele parohiilor	400000	
5	1% Fond General Bisericesc	30000	
6	Epitemii	25000	
7	Împrimare Parohii	60000	
8	Venit lumânări	500000	
9	Restanțe cote, Tomis, Calendare, Arenzi, etc.	300000	
10	Donațiuni și Diverse	10000	2.934.136
CAPITOLUL II			
11	Venit Revista Tomis	100000	
12	Venitul Calendarelor	120000	
13	Istoricul Eparhiei și cărți comision	15000	235000
Total General Lei			3.169.136

Președinte,
Episcop, + GHERONTIE

Prezentul buget a fost aprobat de Con-
1939 și ratificat de Adunarea Ge

Membrii Consiliului (**Pr. Econ. C. Staicu**
(**Pr. Econ. P. Dobrescu**
Secției Economice (**N. Bujor**
(**Eugen Cealac**

PIE CONSTANȚA GENERAL

ANULUI 1939—1940

Cheltueli

Nr. art.	Specificarea cheltuelilor pe articole	Prevederi pe art. Lei	TOTAL General pe capitole L E I
CAPITOLUL I			
1	Lemne Cancelarie și Reședință	80000	
2	Luminat	35000	
3	Întreținere local, Inventar Eparhial, restanțe chirii și sume la care Eparhia a fost obligată judecătorește	154000	
4	Imprimate și furnituri de Cancelarie	50000	
5	Imprimate pentru Parohii	70000	
6	Telefon, Telegraf și Corespondență	70000	
7	Cheltueli cu vizite canonice P. S. Episcop	50000	
3	Cheltueli de reprezentare P. S. Episcop	200000	
9	Cheltueli de reprez. și transport membrii Consiliilor și Adunării Eparhiale	70000	
10	Delegații de serviciu	70000	
11	Ajutoare și binefaceri la Reședință	30000	
12	Continuare de lucrări la Palatul Episcopal	300000	
13	Indemnizații de transport încasări	200000	
14	Speze Contencios	40000	
15	Manco de Cassă	6000	
16	1% Fond general bis. (Consiliul Central)	5000	
17	Contribuție Sf. Sinod	3000	
18	Salarii personal diurnist	456000	
19	Întreținerea Parcului	15000	
20	Ajutor biserici în construcții și reparații	200000	
21	Întreținere și alimentare automobil eparhial	70000	
22	Ajutor funcționari Cancelarie pentru lemne	60000	
23	Fabricare de lumânări și acțiuni Cooperativă de lumânări	450000	
24	Asigurări Palat și Catedrală	30000	
25	Cassa mică pe bază de bonuri	5000	
26	Fond deschidere de Credit	200136	2.919.136
CAPITOLUL II			
27	Tipărit Revista Tomis	60000	
28	Tipăritul Calendarelor	90000	
29	Cărți, broșuri pentru bibliotecă și propagandă religioasă	50000	
30	Abonamente, diverse	10000	
31	Cheltueli de expediție	10000	
32	Fond deschidere de Credit	30000	250000
Total General Lei		3.169.136	3.169.136

siliul plenar în ședința dela 28 Aprilie
nerală Eparhială din. 7 Mai 1939.

Contabil,

I. Gh. Soare

REFERATUL

Consiliului Eparhial Economic
căt're Consiliul Eparhial Plenar din 28
Aprilie 1939 și Adunarea Eparhială din
7 Mai 1939.

**Expunerea de motive pe articole la proiectul de
buget al Eparhiei pe exercițiul 1939/1940.**

**Prea Sfințite Stăpâne,
Onorată Adunare Eparhială,**

Bugetul eparhial, pe anul financiar 1939|1940, cuprinde, la venituri și cheltueli, un total de lei 3.169.136. Față de prevederile bugetului pe exercițiul trecut (1938|1939), bugetul de anul acesta vine cu un plus de prevedere de lei 737.265.

Această majorare se explică prin faptul că, în bugetul anului 1939|1940, figurează, la venituri, și excedentul bugetului pe exercițiul financiar 1938|1939, în sumă de lei 759.136. Prevederile, la venituri, ale bugetului pe anul financiar 1939|1940, se bazează pe realizările din anul bugetar precedent; iar, la cheltueli, prevederile se fundamentează pe nevoile strict necesare de administrație bisericească ale centrului eparhial. Așa dar, secția economică a întocmit, pentru anul financiar 1939|1940 un buget real, un buget întemeiat pe realități și în acelaș timp, prin prevederile dela cheltueli, cu un aspect vădit constructiv și de accentuat filantropinism. În adevăr, prin realizările bugetului 1939|1940, se va continua cu îmbunătățirea mobilierului eparhial; se va amenaja un nou și ultim etaj din Palatul episcopal, rămânând pentru mai târziu numai sala mare dela primul etaj; se vor acorda ajutoare Bisericilor în construcție, din cuprinsul eparhiei; se va alina, în limita posibilităților, parte din marea suferință umană, în afară de ajutoarele pe care, ca în toți anii, le va acorda personal celor lipsiți Prea Sfințitul Episcop; se va intensifica propaganda cultural-misionară prin cărți și broșuri cu caracter moralizator; se vor cumpăra noi opere teologice pentru biblioteca eparhială, spre a se putea face față nevoilor de cultură crescânde ale clerului din Eparhie; se va veni în sprijinul funcționarilor din cancelaria eparhială, — cum s'a făcut și anul trecut—cu ajutoare cât de mo-

deste pentru lemne și alte nevoi; se va subvenționa cu 200.000 lei, sub formă de acțiuni Cooperativa, de lumânări „Tomis“ a clerului din eparhia Constanța, care instituție va lua ființă începând cu luna Iunie 1939 și pentru care s'a obținut binevoitoarea și încurajatoare aprobare a P. S. Episcop.

Prin bugetul eparhial pe exercițiul 1939 | 40 s'a îmbunătățit, prin gândul veșnic ocrotitor al P. S. Episcop, situația funcționarilor diurniști din cancelaria eparhială, potrivit meritelor fiecăruia, și s'au creiat, pentru împlinirea multiplelor nevoi de administrație bisericească, patru posturi noi de funcționari și anume: unul de dactilografă cu 2.000 lei lunar; altul de secretar al P. S. Episcop, cu lei 4.500 lunar; al treilea pentru nevoile misionare urgente de lei 2.000 lunar și al patrulea de revizor eparhial a 2.000 lei lunar.

Pe articole, bugetul eparhial, pe anul financiar 1939 | 40, se prezintă astfel:

A. LA VENITURI.

CAP. I.

Art. 1.— „Excedent la bugetul anului 1938 | 1939“ Lei 759.136

Art. 2.— Venitul pădurii „ 50.000

Sperăm că anul acesta venitul pădurii Oltina să fie mai mare decât prevederea, căci avem lemne depozitate în valoare de circa lei 100.000. De altă parte, P. S. Episcop depune personal toate stăruințele pentru schimbarea acestei păduri cu alta de esență tare din părțile Babadagului (punctul Visterna). În caz de reușită, pentru această din urmă alternativă, majorarea venitului pădurii va fi mai mult ca sigură.

Art. 3.— Avenzi terenuri bisericești în plus Lei 800.000

S'a prevăzut suma de lei 800.000, luându-se de bază încasările realizate în anul precedent. Rugăm Onor. Adunare eparhială să lase la latitudinea Consiliului eparhial — Secția economică — modul de arendare a terenurilor bisericești în plus dela parohii, pe prețurile regionale cele mai avantajoase și prin bună învoială, când nu se va ajunge la rezultate imediate și favorabile prin licitație publică. Unii dintre preoți și-au creiat o obișnuință din a nu răspunde la ordinele Sf. Episcopii, cu privire la scoaterea în licitație publică a respectivelor terenuri bisericești în plus sau arendarea acestor terenuri prin bună învoială, la prețurile cele mai avantajoase, atunci când vândit lucru este că orice tergiversare (după începerea anului agricol) ar aduce mari prejudicii Sf. Episcopii. În cazul când se va constata că neexecutarea dispozițiilor dela centrul eparhial privitor la terenuri devine sistem, pentru satisfacere de interese personale, Secția economică, prin Consiliul său, să aibă împuternicirea de a debita din oficiu pe preoții respectivi cu prețurile regionale, comunicate scris, de Camerele de

agricultură. În cazul unei debitări din oficiu a unor preoți, în chestiunea arendării terenurilor în plus, aceștia să aibă obligațiunea de a plăti, în afară de arenda către Sf. Episcopie, toate taxele și impozitele către Stat, comună și județ.

Art. 4.- Cote cuvenite din bugetele parohiilor Lei 400.000

Această prevedere s'a stabilit după realizările făcute în cursul anului trecut. Și aici rugăm Onor. Adunare eparhială să lase la latitudinea Consiliului economic puțința de a majora sau micșora cotele stabilite anul trecut, dela caz la caz, în raport cu situația materială a fiecărei parohii.

Deasemeni, rugăm Onorata Adunare eparhială să aprobe ca în bugetele parohiilor, pe exercițiul 1939 | 40, să se prevadă echivalentul a cel puțin unei părți sociale, pentru noua Cooperativă de lumânări „Tomis”, care va funcționa cu începere din luna Iunie 1939.

Art. 5.— 1°/₁₀ fond general bisericesc Lei 30.000

Art. 6.— Epitemi „ 25.000

Art. 7.— Imprimare parohii „ 60.000

Acest articol s'a majorat la prevederi, față de anul trecut (25.000), în baza realizării, care a fost de peste 60.000 lei. De altă parte, anul acesta s'au dat dispozițiuni ca toate parohiile să se folosească, pentru nevoile de cancelarie, numai de registrele imprimate de Sf. Episcopie, interzicându-se cele din comerț.

Art. 8.— Venit lumânări Lei 500.000

S'a prevăzut suma de lei 500.000, întrucât Sf. Episcopie are plasate la parohii lumânări de ceară în valoare de circa 520.000 lei, preț de cost.

Art. 9.—Restanțe cote, Tomis, calendare, arenzi, etc. Lei 300.000

S'a prevăzut această sumă, pentru motivul că Sf. Episcopie are de încasat dela parohii diferite debite restante, în valoare de circa 300.000 lei, după socotelile Serviciului de contabilitate. Rugăm Onor. Adunare eparhială să lase la latitudinea Consiliului economic de a lua măsurile de rigoare, în cazul când unele încasări stagnează din neglijență constatată sau rea voință.

Rugăm deasemeni Onor. Adunare eparhială să ia o hotărâre cu privire la arenzile restante, cari n'au fost achitate cu ani de zile în urmă, privind pe: 1) V. Dobrescu, Chirnoși-Ialomița, cu un debit de 54.250 lei; Pr. Vasilescu-Malu Ialomița, cu un debit de 70.500 lei și 3) Pr. Alexandrescu Călărași-Ialomița, cu un debit de 3350 lei.

Art. 10.— Donații și diverse. Lei 10.000

CAP. II.

Art. 11.— Venit revista Tomis. Lei 100.000

Art. 12.— Venitul Calendarelor. „ 120.000

Art. 13.— Istoricul eparhiei și cărți comision „ 15.000

CHELTUELI.

CAP. I.

Art. 1.- Lemne Cancelarie și Reședință.	Lei	80.000
Art. 2.- Luminat.	„	35.000
Art. 3.- Intreținere local, inventar eparhial, restanțe chirii, și sume la care eparhia a fost obligată judecătorește.	Lei	150.000

În cadrul acestui articol, se va continua cu înnoirea și îmbunătățirea mobilierului eparhial și dela reședința P. S. Episcop se vor face mici reparațiuni la localul palatului episcopal. ;

Art. 4.- Imprimare și furnituri de cancelarie.	Lei	50.000
Art. 5.- Imprimare pentru parohii.	„	70.000
Art. 6.- Telefon, telegraf și corespondența.	„	70.000
Art. 7.- Cheltueli cu vizite canonice P. S. Episcop.	„	50.000
Art. 8.- Cheltueli de reprezentare P. S. Episcop.	„	200.000
Art. 9.- Cheltueli de reprezentare și transport membrii consiliului și adunării eparhiale.	„	70.000
Art. 10.- Delegații de serviciu.	„	70.000
Art. 11.- Ajutoare și binefaceri la reședință.	„	30.000
Art. 12.- Continuare de lucrări la Palatul Episc.	„	300.000
Art. 13.- Indemniz. de transp. Protoierei la incas.	„	200.000
Art. 14.- Speze contencios.	„	40.000
Art. 15.- Manco de cassa.	„	6.000
Art. 16.- 1% fond general bisericesc.	„	5.000
Art. 17.- Contribuții Sf. Sinod.	„	3.000
Art. 18.- Salarii personal diurnist (conf. Stat.)	„	456.000

Prevederea dela acest articol apare majorată față de aceea a anului trecut cu circa 120.000 lei, întrucât salariile administratorului pădurii și pădurarului au fost trecute aci și nu mai fac obiectul unui articol separat, cum s'a întâmplat pe exercițiul trecut. De altă parte, la acest articol s'a adăogat suma echivalentă cu salariile celor 4 posturi nou înființate (revizor eparhial, secretar al P. S. Episcop, dactilografă și un misionar), în sumă de 10.500 lei lunar, iar anual lei 126.000, plus echivalentul majorărilor la salariile posturilor existente și în bugetul trecut.

Art. 19.- Intreținerea parcului.	Lei	15.000
Art. 20.- Ajutor biserici în construcție și repar.	„	200.000

Și în anul acesta se vor acorda ajutoare bisericilor în construcție, în limita prevederii.

Art. 21.- Intreținere și aliment. automobil eparh.	Lei	70.000
Art. 22.- Ajutor funcționari canc. pentru lemne	„	60.000
Art. 23.- Fabricare de lumânări și acțiuni cooperative de lumânări.	„	450.000

Prevederea acestui articol se va repartiza astfel :

Lei 250.000 pentru plata lumânărilor fabricate și distribuite de Sf. Episcopie la parohii și 200.000 lei acțiuni la Cooperativa de lumânări „Tomis“, care va începe să funcționeze cu începere dela 1 Iunie 1939. Funcționarea acestei cooperative de lumânări va aduce foloase atât centrului eparhial, bisericilor parohiale, cât și preoților din eparhie.

Art. 24.- Asigurări Palat și Catedrală.	Lei	30.000
Art. 25.- Casa mică, pe baza de bonuri.	„	5.000
Art. 26.- Fond deschidere de credit.	„	264.136

CAPITOLUL II.

Art. 27.- Tipăritul Revistei Tomis.	Lei	60.000
Art. 28.- Tipăritul Calendarelor.	„	90.000
Art. 29.- Cărți, broșuri pt. bibliot. și prop. relig.	„	50.000

Prevederea acestui articol a fost majorată față de anul trecut, în vederea intensificării propagandei cultural-religioase în popor.

Art. 30.- Abonamente, diverse.	Lei	10.000
Art. 31.- Cheltueli de expediție.	„	10.000
Art. 32.- Fond deschidere de credit.	„	30.000

Acesta este bugetul eparhiei Constanța pe anul 1939 | 40, expus pe articole, și-l supunem Domniilor Voastre, spre aprobare.

Consilier Referent,

(ss) Pr. Econ. C. Staicu

Membrii Consiliului	(	(ss) Nicolae Bujor
Eparhial economic	(	(ss) Eugeniu Cialăc
	(	(ss) Pr. Ec. P. Dobrescu

ADUNAREA EPARHIALĂ CONSTANȚA

PROCES VERBAL

No. 2700 din 8 Mai 1959

În conformitate cu art. 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, combinate cu art. 98 din Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor reprezentative și executive, în parohiile, protopopiatele și eparhiile din patriarhia română și potrivit înaltului Decret Regal No. 1169 din 17 Martie 1938, s'a ținut Adunarea Eparhială ordinară a Sfinței Episcopii de Constanța, cu ordinea de zi, cuprinsă în convocarea No. 2385 din 28 Aprilie 1939.

În dimineața zilei de 7 Mai, s'a săvârșit în Catedrala episcopală, sfânta liturghie cu chemarea Duhului Sfânt, la care au participat toți membrii Adunării, după care s'a trecut în sala de conferinți a Palatului episcopal, unde s'a ținut ședința.

Înainte de a intra în ordinea de zi, Prea Sfințitul Episcop D. D. Gherontie, în calitate de președinte, propune constituirea biurolui Adunării Eparhiale, în persoana următorilor: Pr. Econ. Gheorghe S. Popescu, Pr. Econ. Anastase Popescu și Domnii: Eugen Cialăc, Nicolae Bujor, Nicolae Chirescu și C. Ivănescu.

După constituirea biurolui, Prea Sfințitul Episcop D. D. Gherontie, președintele Adunării, rostește cuvântarea de deschidere. În această cuvântare, salută pe membrii prezenți ai Adunării Eparhiale prin cuvinte de bun venit și creștinescul: Christos a înviat! În continuare, Prea Sfinția Sa face elogiul Reginei Maria și Patriarhului Miron, decedați în cursul anului, și, în semn de pios omagiu, membrii Adunării se ridică în picioare, păstrând câteva momente de reculegere. În continuare, arată înfăptuirile de ordin bisericesc, economic și cultural, în timpul anului precedent, precum și greutățile întâmpinate. În ultima vreme, preoțimei i se cere o muncă intensă, pe toate țărmurile, muncă pe care o prestează în mod gratuit. Preoții activează cu folos în învățământul primar, în cadrul mișcărilor tinerești: Străjeria, Pregătirea Premilitară etc. În parohii, aceștia lucrează cu tragere de inimă. Se constată însă, că nu se apreciază de cei în drept, la justa valoare, munca depusă de cler pentru binele obștesc, căci, nu mai departe, anul acesta, toate categoriile de salariați s'au bucurat de sporuri de salarii, afară de cler, care a fost lăsat în suferință.

Prea Sfințitul Episcop înfățișează, apoi, rostul membrilor

Adunării Eparhiale, precizând îndatorirea ce le incumbă, de a da concurs efectiv, pentru susținerea și propășirea interesului Bisericii, în tot cursul anului. Cere ca membrii Adunării Eparhiale să ajute Biserica dobrogeană și ialomițeană, spre a fi la înălțimea doctrinei creștine și a împrejurărilor. Arată, apoi, nevoile Bisericii și ale credincioșilor din Eparhie. De încheere, Prea Sfințitul Episcop își exprimă dorința, ca membrii Adunării Eparhiale să fie un exemplu de viață creștină, în societate. Cu acestea, Prea Sfinția Sa declară ședința Adunării Eparhiale deschisă.

Se face apelul membrilor și se constată că Adunarea eparhială poate lucra fiind în număr legal. Prezenți; 31 (treizeci și unu) membri.

Se dă cuvântul Prea Cucernicului Preot Econom Arghir Vărnăv, *Consilier Referent al Secției administrative* — bisericești, care citește raportul general cu No. 2474/929 al Consiliului Eparhial administrativ-bisericesc, privind activitatea Secției, în cursul anului 1938 | 39.

În acest raport se arată, între altele, lucrările executate de Consiliul Eparhial, numirile și transferările de preoți, înființări de parohii noi și posturi de preoți ajutători, modificări de parohii, pensionări din oficiu, decese, acordarea de ranguri onorifice, măsuri disciplinare luate cu privire la cler, statistici de numărul preoților, cântăreților, parohiilor și bisericilor în funcțiune din eparhie; situația protopopilor, activitatea revizorului eparhial și a clerului în general: viața bisericească din parohii; vizitele cano-nice făcute de Prea Sfințitul Episcop în cursul anului; mănăstiri, centru eparhial și opera samariteană.

Prea Sfințitul Episcop deschide discuție asupra cuprinsului raportului secției administrative bisericești. Adunarea Eparhială găsește rodnică activitatea Secției administrative bisericești, des-lășurată în timpul anului 1938/39, în cuprinsul eparhiei, cu toate greutățile întâmpinate. Luându-se în discuție nevoia înființării de noi parohii și posturi de preoți ajutători, Adunarea Eparhială ratifică înființarea parohiilor: Ivrinez, județul Constanța; Cociu-mar, Arabagilar, Carageat, Colebina din județul Durostor; Siminova din județul Caliacra, Cocargea II, Dor Mărunt II, Andolina, comuna Ciocănești Sârbi și Măgureni-Călărași din județul Ialomița, precum și patru posturi de preoți ajutători la oraș la următoarele Biserici parohiale: Sfinții Impărați Constantin și Elena Adormirea Maicii Domnului II -- Anadolchioi, din orașul Constanța; Sfântul Ioan Botezătorul (Alexe), Sfinții Impărați Constantin și Elena din orașul Călărași, județul Ialomița.

Adunarea Eparhială, având în vedere lipsa de preoți față de trebuințele credincioșilor și de cerințele de ordin social și național, în Cadrilater în deosebi, roagă pe Prea Sfințitul Episcop să intervină la Onor. Minister de resort, spre a recunoaște și înscrie în bugetul Statului, pe lângă nouile parohii înființate și posturi de preoți ajutători, amintite mai sus, și alte noi posturi de

preoți și parohii, de cari se va simți nevoie absolută în diferite părți ale Eparhiei. Complectarea parohiilor și posturilor nou înființate se va face după recunoașterea lor din partea Onor. Minister de Culte.

Adunarea Eparhială ia act de mișcarea făcută în cursul anului 1938/39, în clerul dela parohii și personalul bisericesc de la Centrul eparhial, ratificând toate pedepsele aplicate disciplinar preoților și cântăreților din Eparhie.

Deasemeni, Adunarea Eparhială ratifică, în mod special, destituirea Preotului Ștefan Dumitrescu din postul de consilier referent în cancelaria Sfintei Episcopii de Constanța, în urma unor grave abateri dela disciplina bisericească și dela îndatoririle legale ca funcționar public.

Adunarea eparhială ia act și ratifică numirea Prea Cucernicului Preot Econ. Marin Rădulescu, ca referent al secției culturale.

Adunarea eparhială ia act de trecerea Prea Cucernicului consilier referent Preot Econom C. Staicu dela Secția culturală în fruntea căruia a funcționat aproape doi ani de zile, la Secția economică pe ziua de 1 Martie 1938, și ratifică această transferare; declarându-l stabil la această Secție. Punându-se la vot raportul Secției administrative bisericești, se aprobă în unanimitate.

Se dă cuvânt Prea Cucernicului Preot Econom Marin Rădulescu, Consilier Referent al Secției culturale, care citește raportul acestei Secții. În acest raport se dezvoltă, în trei capitole, chestiunile ce privesc Secția culturală și anume: a) *Activitatea clerului pe teren cultural-literar*, arătând cerința timpului de față, ca preoții să se ocupe mai mult de latura culturală a lucrării pastorale; b) *Invățământul religios în școala primară*, care este prestat în mod gratuit de preoți, precum și activitatea în lăuntrul „Străjeriei”, „Pregătirea Premilitară” și „Serviciul Social”; c) *Misionarismul în parohii*, care s'a intensificat prin concursul dat de Stat, în urma constatărilor, că sectanții constitue un mare pericol pentru ființa neamului românesc. Se arată, apoi, că, în prezent, funcționează misionari ceruți de Instituția pregătirii premilitare, pentru centrele contaminate de diferitele secte religioase și că se constată o continuă scădere a numărului sectanților și a prozelitismului făcut de aceștia printre creștinii ortodocși. Se mai arată că revista „Tomis” corespunde, prin ținuta ei culturală, nevoilor de orientare în toate problemele, cari interesează Biserica și clerul.

Pus la vot, Adunarea eparhială ia act de activitatea desfășurată la Secția culturală, în anul 1938/39.

Se propune suspendarea ședinței pentru cinci minute și membrii Adunării aprobă.

După pauză, Prea Sfințitul Episcop reocupă scaunul preșidențial și dă cuvântul Prea Cucernicului Preot Econom Const. Staicu Consilierul Referent al Secției economice, care citește referatul Consiliului Eparhial economic ca No. 2554 din 28 Aprilie 1939,

privind gestiunea eparhială la bugetul anului financiar 1938-39, situația generală de încasări și plăți pe anul 1938/39 și bilanțul încheiat de contabilitate la 31 Martie 1939.

În acest referat se arată, că prevederea bugetară pe exercițiul 1938-1939, la venituri, a fost de lei 2.431.871, prevedere care a fost depășită, printr'o intensificare a încasărilor cu 372.770 lei, realizându-se un total de lei 2.704.641 lei, la cele 3 capitole, 14 (patrusprezece) articole, din bugetul eparhial pe 1938-1939. Încasările generale, la buget și diferite conturi, plus contul de rezultate al anului financiar 1937-1938, se ridică la suma totală de lei 3.8857.002; deci cu un plus de lei 1.152.361, față de realizările la bugetul propriu zis. În cursul anului bugetul eparhial pe exercițiul 1938-1939, a fost modificat la venituri, adăogându-i-se un articol nou No. 15 intitulat „Excedent din anul 1937-1938, în sumă de lei 683.657, cu care s'a alimentat, la cheltueli, art. 28 „Fond deschidere de credit“ dela Cap. I.

La cheltueli, gestiunea eparhială, pe anul financiar, 1938-1939, cuprinde 3 capitole, cu un total de 36 articole. Prevederea bugetară, la cheltueli, pe anul 1938-1939, a suferit o rectificare prin alimentarea mai multor articole, -- cum se specifică în referatul secției economice No. 2554/1939, pentru fiecare articol în parte -- cu suma totală de lei 397.871. Cheltuelile, la bugetul 1938-1939, pentru toate cele două capitole 35 articole, se ridică la suma de lei 2.198.810; deci cu o economie față de prevedere de lei 233.061. La suma de lei 2.198.810 cheltueli, se adăogă suma de lei 100.000. (Cap. III, art. 36), care a fost distribuită de Minister direct parohiilor, pe bază de borderou alcătuit de Sfânta Episcopie. Cheltuelile generale, prin buget și diferite conturi, pe exercițiul 1938-1939 se soldează cu un beneficiu net (excedent) de lei 759.136.

La art. 25, cheltueli, iau cuvântul D-l N. Chirescu și Eugen Cialăc care propun, ca să se asigure neapărat Palatul Episcopal și Catedrala, fie la Eforia Bisericii ortodoxe române, fie la o altă Societate de asigurare serioasă.

Adunarea Eparhială aprobă să se facă imediat asigurarea imobilelor Sfintei Episcopii (Catedrala și Palat) prin Eforia Bisericii ortodoxe române depe lângă Consiliul Central Bisericesc și în caz că Eforia Bisericii nu răspunde la această nevoie urgentă, asigurarea să se facă la o altă Societate de asigurare serioasă.

Se dă cetire, mai departe, bilanțului încheiat la 31 Martie 1939, cu un total la activ de lei 1.662.177 și tot atâta la pasiv. Se arată că activul cuprinde conturile 2 și 6 (doi și șase: diverși debitori și acte de portofoliu) cu sume, cari nu vor putea fi încasate niciodată, pentrucă persoanele în cauză, sau au decedat, sau nu li se cunoaște adresa.

Domnul Covată luând cuvântul propune ca sumele, cari privesc conturile 2 și 6 (doi și șase) dela activul bilanțului să fie scăzute (amortizate) prin operațiuni de contabilitate și să nu se

mai treacă, pe viitor, în acte aceste sume, spre a nu se mai produce încurcături. Adunarea Eparhială aprobă propunerea Domnului Covată de a se lichida cu sumele dela conturile 2 și 6 din activul bilanțului, pentru persoanele decedate sau inexistente.

În același referat (No. 2554/1939) se arată, la sfârșit că există, în cuprinsul Eparhiei Constanța, un număr de 72 (șapte zeci și doi) preoți, cu gestiunile parohiale în neregulă, 'cu un întreit aspect': a) gestiuni, înaintate Sf. Episcopii, dar cărora le lipsesc unele acte justificative; b) gestiuni, cari lipsesc totalmente, dar urmează a fi scoase depe rol, întrucât gestionarii respectivi sau sunt decedați sau au ieșit din Eparhie și nu li se cunoaște adresa; c) gestiuni, cari n'au fost întocmite de loc, deși gestionarii lor sunt preoți în funcțiune.

Asupra acestei chestiuni iau cuvântul:

1) Domnul Eugen Cialâc, care arată că asupra acestor gestiuni în neregulă, Consiliul Eparhial economic a luat măsuri în cursul anului, dând repetate ordine de intrare în legalitate. Urmează ca Adunarea Eparhială să ia o măsură radicală și definitivă, întrucât această situație nu mai poate fi tolerată, căci mulți preoți cu gestiunile parohiale în neregulă au ajuns la Parchet.

2) Domnul N. Chirescu cere ca și pentru preoții decedați să se facă gestiunile de preoții în funcțiune, întrucât parohia este o instituție permanentă, care dăinuește peste oameni și preoții deservenți între timp.

3) Domnul Covată cere, ca pentru preoții decedați să fie urmăriți moștenitorii, iar pentru ceilalți să se ia severe măsuri disciplinare. Domnia Sa propune ca gestiunile să fie împărțite în două categorii: gestiuni în neregulă ale preoților în funcțiune și gestiuni ale preoților decedați.

4) Preot Gh. Sorescu arată că neregulile gestionare ale preoților provin și din necunoașterea legii timbrului și a greutății de a întruni, la nevoe, adunarea parohială,

5) Domnul Belizarie Popescu susține același lucru,

6) Preotul C. Staicu, consilier referent răspunde celor doi vorbitori din urmă că, pentru alcătuirea gestiunilor parohiale s'a trimis, prin Protoieri, Preoților table de timbraj speciale, după cari se pot orienta foarte bine.

Pusă la vot situația gestiunilor în neregulă dela parohii, Adunarea Eparhială, având în vedere că aceste nereguli bănești nu mai pot dăinui, deoarece este vorba de patrimoniul public și prestigiul Bisericii, roagă pe Prea Sfințitul Episcop să dea un scurt și ultim termen pentru punerea în rânduială a gestiunilor în cauză, iar preoții cari vor nesocoti ordinele Sfințitei Episcopii și de data aceasta, să fie pedepsiți disciplinar, după gravitatea cazului și deferiți instanțelor judecătorești, potrivit legilor în vigoare, dând seamă în fața acestora de administrarea legală a averii Bisericii parohiale respective.

Pusă la vot gestiunea eparhială pe anul 1938-1939 se a-

probă și i se dă convenita descărcare, așa cum s'a cerut și expus cu referatul Secției economice No. 2554 din 28 Aprilie 1939.

Prea Sfințitul Episcop dă cuvântul Domnului consilier eparhial Eugen Cealâc, care citește referatul No. 2553 din 28 Aprilie 1939, cu expunerea de motive la bugetul eparhial, pe exercițiul financiar 1939-1940.

Bugetul eparhial pe anul 1939-1940, cuprinde la venituri, 2 capitole cu 13 (treisprezece) articole, cu o prevedere totală de lei 3.169.136 ; la cheltueli, 2 capitole, cu 32 (treizeci și două) articole, cu o prevedere totală de lei 3.169.136.

La art. 3 venituri Domnul Eugen Cialâc arată că este necesar ca Adunarea Eparhială să aprobe ca arendarea terenurilor bisericesti în plus dela parohii să se facă prin licitație publică și, când licitația publică va rămâne fără rezultat, să se facă și prin bună învoială.

Adunarea Eparhială găsește îndreptățită această propunere a Domnului Eugen Cialâc și aprobă ca terenurile bisericesti în plus dela parohii să se arendeze prin licitație publică și, când licitația publică nu va da rezultate, — pentru a nu se prejudicia interesele Bisericii, — să se arendeze de îndată prin bună învoială, cu contracte în regulă, la prețurile regionale cele mai avantajoase.

La art. 9 venituri, Domnul Eugen Cialâc cere Adunării Eparhiale să ia o hotărâre cu privire la arenzile restante ale: Domnului V. Dobrescu-Chirnoși-Ialomîța, Preotului Vasilescu-Malu-Ialomîța și Preotului Al. Alexandrescu-Călărași-Ialomîța.

Adunarea Eparhială, luând cunoștință că s'au epuizat toate eforturile de a face pe susnumiții să-și plătească arenzile restante, dispune ca Domnul V. Dobrescu și Preoții : Vasilescu-Malu și Al. Alexandrescu-Călărași să fie invitați din nou să-și plătească datoria și, în caz când nu răspund la invitația Sfintei Episcopii, să fie urmăriți pe cale judiciară, iar împotriva preoților să se ia și măsuri disciplinare.

La propunerea Prea Cucernicului Preot C. Staicu, Adunarea Eparhială aprobă ca în bugetele parohiilor să se prevadă cote minime pentru fond protopopesc, la Protoieriile onorifice.

Pus la vot, bugetul eparhial pe anul 1939-1940 se aprobă fără nicio modificare și cu toate expunerile de motive înserate în referatul Secției economice cu No. 2553/939 având la venituri o prevedere în total de lei 3.169.136 și, la cheltueli, o prevedere în sumă de lei 3.169.137.

Ordinea de zi fiind epuizată, Prea Sfințitul Episcop propune ca întregul cler al Eparhiei Constanța să dea salariul pe o zi, pentru fondul de înzestrarea armatei.

În continuare, Domnul Eugen Cialâc dă cetire telegramelor omagiale ale Adunării Eparhiale către: Majestatea Sa Regele Carol al II-ea, Domnului Prim Ministru Armand Călinescu, Înalt Prea Sfințitului Nicodim, Locotenent de Patriarh, Domnului N. Zigre,

Ministrul Cultelor și Artelor, Domnului Cornățeanu, Ministrul Agriculturii și Domeniilor și Excelenței Sale Domnului N. Ottescu, rezident regal al Ținutului Marea.

Adunarea Eparhială aprobă în unanimitate telegramele date.

Prea Sfințitul Episcop, într'o cuvântare de închidere, își arată bucuria pentru legătura sufletească, care există între Chiriarii și membrii Adunării, dovedită prin concursul sincer acordat administrației bisericești centrale, în orice vreme, și prin rezolvarea fericită a tuturor problemelor, cari s'au pus în Adunarea Eparhială din această sesiune.

Prea Sfinția Sa binecuvintează pe cei prezenți și își exprimă regretul pentru lipsa unora din membrii Adunării Eparhiale, cari n'au participat la nici o ședință, în trecut.

În continuare, Prea Sfințitul Episcop arată că își pune toată nădejdea în preoțime pentru înființarea Cooperativei de lumânări, care să vie în ajutor și clericilor și Centrului Eparhial.

Anunță, apoi, că va trimite tuturor Domnilor membrii ai Adunării Eparhiale liste de subscripție, pentru strângerea de fonduri necesare terminării lucrărilor dela Palatul episcopal și restaurarea Catedralei.

Domnul N. Chirescu, în numele Adunării Eparhiale, exprimă omagii Prea Sfințitului Episcop și arată dorința de a se întruni, de mai multe ori pe an, pe județe, deputații eparhiali, spre a lua măsuri pentru acoperirea nevoilor bisericești dela parohii și Centrul Eparhial.

Cu acestea, sesiunea Adunării Eparhiale din 7 Mai 1939, se declară închisă.

Drept care s'a dresat prezentul proces-verbal.

Președinte Episcop,

(ss) GHERONTIE

Membrii biuroului:	}	(ss) Pr. Ec. Gh. S. Popescu
		(ss) Pr. Ec. At. Popescu
		(ss) Eugen Cealâc
		(ss) N. Bujor
		(ss) N. Chirescu
		(ss) C. Ivănescu

TELEGRAME

Telegrama Adunării Eparhiale către M. S. Regele

Adunarea Eparhială a Tomisului și Vechiului Durostor, convocată în a 15-a sesiune ordinară. își îndreaptă gândul cu încredere spre Tronul, pe care pronia cerească V'a ridicat, într'un moment crucial al neamului nostru și Vă asigură de întreg devotamentul ei, al clerului și al tuturor credincioșilor din Eparhia Constanței.

Să trăiți Majestate
Președinte,
Episcop (ss) GHERONTIE

* * *

Răspunsul M. S. Regelui

București Palatul Regal.

Mulțumesc Adunării Eparhiale pentru sentimentele ei de devotament.

(ss) CAROL R.

* * *

Telegrama Adunării Eparhiale către D-l Prim-Ministru A. Călinescu

Adunarea Eparhială a Vechiului Tomis și Durostor, întrunită în sesiune ordinară, Vă roagă să primiți, Excelență, sentimentul de încredere, pe care Vi-l mărturisește în numele întregii populații din Eparhia Constanței.

În acelaș timp, ca un omagiu sforțărilor Excelenței Voastre și a întregului guvern pentru înarmarea țării, Vă rugăm să luați act, că întreg personalul bisericii tomitane a dăruit pentru opera de întărire a brațului românesc, salariul său pe o zi.

Președinte,
Episcop (ss) GHERONTIE

Răspunsul D-lui Prim-Ministru

Mulțumesc I. P. S. Voastre personal, cât și întregii populații din Eparhia Constanței, pentru bunele sentimente, cât și întregului personal al bisericii tomitane pentru contribuția adusă la spori-
rea fondului de înzestrarea armatei.

Președintele Consiliului de Miniștri
(ss) ARMAND CĂLINESCU

* * *

*Telegrama Adunării Eparhiale
căt-re D-l Ministru al Cultelor și Artelor*

Adunarea Eparhiei Constanța, întrunită în a 15-a sesiune ordinară, Vă transmite călduroase omagii și Vă roagă să sprijiniți eforturile ei menite să desvolte și să întărească Biserica neamului aci la granița de Sud a țării.

Episcopul Constanței
(ss) GHERONTIE

* * *

Răspunsul domnului ministru

Mulțumesc P. S. Voastre și Adunării Eparhiale pentru cal-
dele omagii și Vă încredințez de toată râvna mea pentru binele și înălțarea bisericii strămoșești.

(ss) NICOLAE ZIGRE
Ministrul Cultelor și Artelor

* * *

Telegramă

Preoții cercului Cocora, întruniți în ședință, în parohia Co-
lelia Ialomița, având în mijloc reprezentantul P. S. Voastre, Re-
ferent Rădulescu, își îndreaptă rugăciunile lor către Dumnezeu,
rugându-L să vă ție mulți și fericiți ani.

Președinte, (ss) Econ. Brăcăcescu

CRONICA LITERARA

de ION DINU

Literatura teologică a fost îmbogățită cu mult așteptatul op liturgic și psaltichic, al P. S. nostru vlădică, Gherontie Nicolau. De 240 pagini, în format mare, hârtie velină, de lux, fiecare pagină prezentând chenare, de nuanțe străvechi-românești, și prevăzut, la început, cu avizul favorabil al comisiei sinodale pentru doctrină și viață religioasă, cu adresa de elogioasă aprobare a Patriarhiei și cu un „Cuvânt înainte“, al autorului.

Volumul este de surprinzătoare actualitate, de reală valoare și va constitui, pentru lumea teologică și clericală, cași pentru orice cunoscător, un eveniment epocal, în ortodoxie, care-și va primi, desigur, adevărata-i consacrare. Fiindcă, fără exagerare, ne aflăm în fața unei opere, care constituie o despărțire definitivă de un trecut, de oarecare nebulozitate și dibuire, și o siguranță, plină de satisfacțiuni, pentru viitorul cultului, nu numai românesc, dar și universal-ortodox. Și, cred că nu mă'nșel, când afirm că „In drumătorul Liturgic“ este o carte epocală.

În linii mari, materia se împarte, metodic, în cinci cărți: Vizita canonică, la orașe ori lasate — Vecernia arhierască — Litia — Utrenia — și Sfânta Liturghie.

Fiecare dintre aceste cinci părți, care — eventual — ar forma cinci cărți distincte, înnumără multe capitole, diviziuni, subdiviziuni și note, închegând un tot armonic, pătruns, ca un fir de Ariadnă, d'al capu al finele volumului. Ceeace-i cu totul nou, până acum, nu numai în biserica noastră, dar în toată dreptmăritoarea ortodoxie, nu-i numai apariția primului tipic analitic, de slujbă cu arhieru, ci, și mai ales, este încadrarea tipiconului atât cu muzica psaltică, cât și cu cea modernă-liniară. Fiecare pericopă rostită psalmodierii își are notația ei, în chiar pagina și locul unde-i rânduită executării. Lucrul nou și deadreptul ingenios. Căci slujbașii altarului și-ai stranei, amfritrioni ai vlădicăi și secunzi în liturghisirea lui, n'au a se mai rătăci'n emoții, de efecte adesea riscante și'totdeauna discutabile, ci au — cum s'ar putea spune, prozaic — un fel de... mură'n gură.

Am cetit și-am executat, cât m'am priceput, câteva zile, tot acest „Indreptar Liturgic“, dela'nceput, până la sfârșit — cu atențiune și cu spirit de cinstită și leală critică. Și, am verificat, încă odată, în lectura și psalmodierea lui, pe adevăratul propoveditor și apologet al tradiționalului nostru ortodoxism, sincer și consequent, care este P. S. Vlădica Gherontie; pe teologul practician, fără precedent, la noi, și fără rival — și pe muzicianul orienta-

list, căruia, cei mai mulți dintre noi, mai mult îi savurasem psalmodierile, în exercițiul slujbelor, decât i le urmărisem ori analizasem, prinse'n note de muzică orientală. Personal, cel puțin, n'avusesem ocazia, să descifrez, până acum, decât acel solemn „*Veniți să ne închinăm*“, pe glasul V, stichiraric, trecut în Istoria Muzicii Orientale Românești, prin imprimarea lui în Liturghierul de strană, al maestrului I. Popescu-Pasăre (ed. 1925 pag. 128). Și, mi se părea așa de mult, pentru un om, care'n viața lui n'a făcut paradă de pregătirea lui tehnică, în această specialitate, încât — numai prin tonațiunile între „*pa de sus și ke de jos*“ și prin acea bogăție de „*digorgoâne*“, „*vării*“, „*omaloâne*“, și „*hamili*“, consideram pe Vlădica Gherontie, un psalt de esență genială.

Acum, „*Indrunătorul Liturgic*“, care ni-a confirmat și verificat, încă odată, tipicistul și teologul practic, devine deadreptul senzațional, prin consacrarea, de care, „*muzica oficială*“ va lua, desigur, act, a P. S. Episcop al Constanței, ca maestru în materie și vrednic urmaș al unor înaintași ca: Macarie, Pann, Evghenie, Ștefanache ș. a. ale căror figuri cinstesc galeria muzicii noastre bisericești.

„*Cuvine-se cu adevărat*“ pe glasul II (pag. 9) — „*Lumină Lină*“ pe acelaș glas (pag. 39) — Axionul „*De tine se bucură*“, pe glasul VIII, opere exclusive ale autorului, și „*Pericit bărbatul*“ (pag. 28) pe glasul VIII — după *Muzicescu, cu modificări de Gherontie, Episcop al eparchiei Constanța* apar — pentru oricine se pasionează, cât de puțin, pentru lucrurile frumoase și înălțătoare — adevărate perle muzicale, menite să imprime cultului, caracterul adevăratei solemnități, și credincioșilor spectatori, intuiția armonioaselor sfere supratereștre. Ele capacitează cum am spus — încă odată și veridic, un talent de vigoare și relevă Bisericii ortodoxe, unul dintre cei mai aleși și mai distinși fii și ierarhi ai ei.

Ceeace organele eclesiastice în subordine ar trebui să facă, este ca, cu ocazia conferințelor preoțești și prin cercurile pastorale, acolo unde este posibil, toate aceste „cântări“ să se execute în cor, pentru exacta lor deprindere, de către toți slujitorii altarelor. Pentrucă, numai printr'o executare în comun, se poate obține o adevărată uniformitate în cântare.

O pioasă serbare cu tinerii premilitari și strejeri

În prezența P. C. Referent Ec. M. Rădulescu, însoțit de P. C. Protoiereu Il Constanța, Pr. D. Andrei și C. Pr. Rodideală Corbul de jos, s'a sfințit cu mult fast și avânt național o frumoasă troiță în ograda școlii primare din satul Traian comuna Săcele, județul Constanța, în ziua de Duminică 14 Mai crt.

Troița este construită și dăruită din inițiativa d-lui R. Crețu, comandant al strejerilor și premilitarilor din Malnaș-Băi jud. Trei Scaune, recunoștință eroilor din satul Traian, ca fost învățător 5 ani în acel sat.

La această înălțătoare serbare au asistat comandanții centrelor p. p. și ai stolurilor strejerești din: Săcele, Corbul de jos, Cogialac, Istria și Vadul, precum și foarte mult popor și tineret din sat și împrejurimi.

Serbarea a început prin solemnitatea ridicării pavilionului, la care a vorbit P. C. Protoiereu D. Andrei, misionarul centrului p. p. Săcele, explicând istoricile cuvinte: *Prin acest semn vei învinge.*

A arătat că semnul cruci., care-l punem la căpătâiul morții-ilor iubiți, eroii în amintirea cărora s'a ridicat această troiță, nu sunt aici, dar sânt prezenți în sufletele noastre și mai ales a locuitorilor satului, care-i vor celi pe această cruce.

A urmat oficierea serviciului divin al sfințirii troiței și parastas pentru eroi satului.

Părintele Referent a invocat în cuvinte simțite figurile marilor eroi, localitățile unde s'au jertfit și mai ales duhul de care au fost pătrunși, la săvârșirea jertfei lor, fapte care ne-au dat unirea Ardealului cu patria mamă. Prezența reprezentanților p. p. și strejerei din Malnaș Băi, cu drapelul de acolo, este recunoștința pe care o aduce Ardealul celor, ce s'au jertfit pentru ei.

Aduce binecuvântarea P. S. Episcop Gherontie asupra binecredinciosului inițiator și tuturor celor de față la această înălțătoare serbare de redesteptare creștină și națională.

A răspuns d-l R. Crețu arătând satisfacția deplină, ce o simte prin înlăptuirea dorinței sale și mulțumește lui Dumnezeu, că a avut cîntea de a asistat la această serbare P. C. Referent, care întâmplător a fost în acele părți ca delegat al Sf. Episcopii Constanța, întru îndeplinirea îndatoririlor sale misionar-culturale.

Au mai vorbit și alți d-ni învățători.

Timpurile grele prin care trecem, cer sacrificii și eforturi din partea tuturor. Legați de glia acestei țări prin osemintele înain-

tașilor noștri, cari ne-au format și predat această țară, pecetluind cu sângele lor pietrele de hotar, ne impun datoria de a păstra veșnic aprinsă, candela naționalismului, în inimile conducătorilor de mâine ai destinului acestei țări.

Străjerii și premilitarii sânt nădejdea neamului nostru și prin simțămintele, ce li se imprimă cu educația religioasă și națională ne asigură jertfa și curajul lor.

Asistent

Realizări

P. C. Protoiereu II Constanța Pr. Andrei are în Circ. Sa deosebit de cercurile pastorale-misionare și cercuri misionare religioase în scop de propagandă misionară și o mai vie activitate culturală religioasă la sate, Unele au și ținut astfel de ședințe,

O asemenea serbare a avut loc Duminică 7 Mai în parohia Gura Dobrogii,

* * *

În cadrul Căminului cultural din parohia Istria, s'a desfășurat o impresionantă serbare misionară, în ziua de 30 Aprilie crt. prin îndemnul Protoiereului D. Andrei și stăruința Pr. I. Măntoiu, parohul local.

Micii strejeri, au executat coruri, poezii, recitări religioase, precum și piesa „Biruința Credinței“, cari au trezit noi simțăminte religioase în sufletele celor de față. Preotul paroh a conferențiat despre „Indreptarea Calendarului“ fiind în parohie sectanți stiliști, iar Prea C. Protoiereu D. Andrei, a adus binecuvântarea P. S. Episcop Gherontie, tuturor fiilor bisericii.

Le-a dat sfaturi și i-a îndemnat a ajuta Biserica și a respecta sărbătorile, așa cum sânt rânduite de Sf. Sinod. La sfârșit s'au împărțit circa 100 broșuri religioase gratuit.

Au asistat toate autoritățile comunale.

* * *

În ziua de Duminica Floriilor, C. Preot I. Petrescu misionar în cadrul P. P. cercul Speteni-Ialomița, a dat în curtea bisericii din Eliza Stoenesti, o serbare națională-religioasă cu tinerii Premilitari, la care au luat parte: popor, autoritățile de control ale P. P. strejeri și toate autoritățile comunale.

Dăm exemplul de urmat și pentru alți C. Preoți misionari.

* * *

Tot cu tinerii strejeri și premilitari C. Preot T. Bolocan de la parohia Saligni-Constanța a dat o serbare misionară de mari proporții. A început dimineața cu slujba religioasă. Masa au luat-o

în curtea bisericii cu toate autoritățile comunale, iar dela 2—6 a avut loc serbarea cu program cultural-religios. S'au împărțit 200 broșuri editate de Asociația Miron și procurate prin Protoeria II.

A fost o zi de reînviere a duhului creștin cu agapă.

Cei care au lucrat la asemenea realizări, cunosc munca, ce trebuie depusă și satisfacția simțită.

Le dăm exemple de urmat.

* * *

În ziua de Duminică 14 Mai, a avut loc prima ședință a cercului pastoral-misionar „Sinoe“, în parohia Sinoe, jud. C-ța.

La acest cerc au luat parte, în afară de C. Preoți și cântăreții respectivi și P. C. Referent Pr. M. Rădulescu, însoțit de P. C. Pr. D. Andrei Protoiereu.

Sf. Liturghie, oficiată în sobor, a impresionat adânc pe enoriașii prezenți în număr destul de mare.

Predica zilei a fost rostită de C. Pr. I. Ghețu-Cogealac, iar încheierea serviciului divin s'a făcut cu un îndemn de iubire către Casa Domnului rostit de către P. C. Referent. Apoi s'a oficiat un parastas pentru eroi.

Toată asistența a luat parte la conferința cu T. P. P. unde Pr. Gh. Tudose-misionar al subcentrului a rostit lecția religioasă.

Ședința publică s'a deschis prin cântarea: „Hristos a înviat“, după care a urmat mai multe coruri, poezii și recitări religioase, executate de copii școlai primare, sub conducerea d-lui învățător Marin.

Conferința publică a fost rostită de Pr. Gh. Dobre-Pandurul.

P. C. Referent a adus binecuvântarea P. S. Episcop Gherontie, îndemnându-i la fapte creștinești.

P. C. Protoiereu D. Andrei a vorbit despre rolul cercurilor pastorale și foloasele lor pentru popor.

D-l învățător Beleşică, a făcut apel la săteni să contribuie la înzestrarea armatei.

Preotul local L. Tomșa a mulțumit credincioșilor pentru prezența lor la toate manifestațiile religioase din acea zi.

* * *

D-ra misionară Maria Dinu a vizitat în ziua de 3 Mai atelierul de covoare din Str. Atelierelor Constanța, iar la 4 Mai a restul central împărțind broșuri și mângâeri creștinești.

INFORMAȚIUNI

A părut și se află se vânzare, în depozit, la Tipografia Cărților Bisericești, Str. Principatelor Unite, București. „INDRUMĂTORUL LITURGIC“ de P. S. nostru Episcop D. D. Gherontie.

Costul lei 400 plus transportul.

* * *

În ziua de 29 Aprilie a. c., a avut loc serbarea de propagandă a Cooperației în orașul Constanța. Dimineata a avut loc o recepție în sala Casinoului comunal. După masă o conferință a d-lui Profesor Mladenatz și seara o piesă de teatru : „Biruitoarii“.

Din partea Sf. Episcopii a fost delegat P. C. Referent M. Rădulescu.

* * *

Sf. Sinod al bisericii grecești a luat dispoziția de a se cere candidaților de preoție o declarație, în care să arate concepțiile lor sociale, dacă sânt pătrunși de evlavie, dacă împărtășesc principiile moralei creștine și dacă au dragoste de religie, patrie și familie.

* * *

D-l profesor universitar Dr. V. Ispir de la Facultatea de Teologie din București editează „Misiunea Creștină“ revistă de cultură spirituală și socială.

Redacția și Administrația str. Gh. Panu No. 10 București.

O recomandăm cu toată căldura C. Preoți misionari și tuturor acelor, ce voesc a se iniția și activa în misionarism.

* * *

La Sf. Episcopie a Constanței funcționează de mulți ani un atelier de croitorie, pentru confecționarea de : haine preoțești, veșminte bisericesti și culioane, cu prețuri avantajoase.

Primește comenzi. Se recomandă C. Preoți din Eparhie, a-și procura numai dela acest atelier, asigurându-i, că vor fi câștigați ca cost și mulțumiți ca executie.

* * *

P. C. Preot Petre Gh. Savin, consilier referent la Sf. Episcopie a Dunării de Jos, a alcătuit o piesă de teatru în versuri „O clacă cu vitejii“ spre a fi reprezentată cu strejerii și tineri-premilitari.

E o preamărire a faptelor strămoșilor și îndemn la vitejii pentru tineri. O recomandăm C. Preoți, ca fiind de real folos și de actualitate.

Costă 30 lei și se găsește la autor, la Sf. Episcopie Galați.

Se atrage atențiunea C. Preoți, care trimit rapoarte Sf. Episcopii pentru interese urgente, să le scrie cât se poate de îngrijit, pe coli întregi, citeț, fără ștersături, să le recitească. Stilul să fie urban, având rol aceste considerațiuni și la felul de a rezolva chestiunile, care le tratează, știind că stilul este omul.

Articolele sau orice fel de știri pentru publicat în Tomis, să fie scrise numai pe o față și recitate de mai multe ori pentru stil și cuvinte.

* * *

Lucrările Adunării Eparhiale necesitând spațiu mult, deși litera întrebuințată e mai mică ca de obicei, am fost nevoiți a scoate număr dublu de Tomis.

* * *

C. Preoți unde sunt sectanți în parohie, să supravegheze ca sectanții să nu fie vizitați de agenții și predicatorii lor, întrucât toate autorizațiile vechi au fost anulate (Art. 2 din decizia M. Culte în vigoare), iar altele noi nu s'au mai eliberat, neîndeplinind condițiile cerute de art. 12 din aceeaș decizie.

Cazurile se vor aduce la cunoștința Sf. Episcopii, spre a lua măsurile necesare.

Această îndatorire o au și misionarii numiți în cadrul P. P.

* * *

În ziua de Duminică 21 Mai a. c., ora 11, a avut loc în aula liceului de băeți, adunarea delegaților din județ pentru constituirea Căminului cultural județean Constanța.

Au luat parte și câțiva preoți. S'a lăudat activitatea preoților din Săcele P. C. D. Andrei Protoiereu circ. II și C. Cristescu Bazaurt.

E regretabil, că asemenea adunări, la care preoții nu trebuiau să lipsească, se fac în zi de sărbătoare și la ore nepotrivite, fiind chestiuni unde preoții au așa mare rol și muncesc.

* * *

În zilele de 8 și 9 Aprilie a. c., Episcopul Parisului R. Beaussart a vizitat România ca oaspe al Episcopului Român unit de Oradia, Frențiu, asistând și la serviciul divin.

Se știe că în toată ortodoxia numai românii au sf. liturghie în limba maternă. În interviurile acoraate ziarelor l-a uimit apropierea dintre credincioși și popor și înțelegerea momentelor însemnate din slujba divină.

A admirat bogăția ceremoniilor și cântărilor simțind un curent de renaștere spirituală.

La New-York, se știe că, s'a deschis o expoziție universală de proporții gigantice, la care ia parte și România. Acolo s'a ridicat și un pavilion al religiilor, în care s'au expus lucrări, din care se va putea cunoaște toate religiunile din lume. E ceva frumos și interesant de studiat. Credem, că se vor face lucrări, care până acum n'au apărut.

* * *

Mult așteptatul număr 200 al revistei „Pământul“ din Călărași a apărut.

Directorul și proprietarul ei, Domnul Eugen Cialăc, Primarul orașului, consilierul nostru eparhial, literat și orator savurat de toți care-l cunosc, a bătut recordul cu alegerea persoanelor care colaborează la acest număr. Excelența Sa Domnul Rezident Regal N. Ottescu e în fruntea admiratorilor și colaborator. Asemenea P. S. Nostru Episcop Gherontie apreciază într'un articol omul și opera.

Domnul Eugen Cialăc e un artist în toate direcțiunile și nu știm dacă cineva e mai în anturajul tuturor artiștilor, de toate categoriile ca dânsul. Li cunoaște personal și-i chemat, iubit și respectat de toți, pentru verva sa distractivă, urbană și cu adânc fond.

Nu știu asemenea, dacă un alt personagiu, care are atribuțiuni sociale și-și câștigă numai prin profesie existența, citește sau muncește atât, ca Domnul Cialăc. Vitrina din fiecare număr e proba.

Cine vrea să fie inițiat în toate chestiunile de artă și mai ales literare, să citească „Pământul“ și va fi mulțumit. Costul de 150 lei abonamentul, s'ar părea că revista o primește abonatul plătind numai transportul, hârtia și munca tipografică.

Dar despre „Pământul“ au spus mulți cu talent și mai amănunțit decât noi.

* * *

Pentru preoți și orice iubitori de muzică se recomandă revista „Isvorașul“ redactată de C. Preot Gh. Dumitrescu, Bistrița-Mehedinți.

* * *

În numărul viitor din Tomis am voi să publicăm chestiuni în legătură cu misionarismul. Se observă o mișcare în toată țara pentru revenirea la matcă a celor rătăciți. Starea de încordare și de pregătire de războiu dintre popoare, pune chestia unității naționale pe prim plan, iar bisericii strămoșești i se dă concurs în munca care o depune. Așteptăm dela frații preoți rezultate ale experiențelor de apostolat și propuneri.

*****

Circulari

COPIE de pe ord. Sf. Episcopii No. 2810 | 939 trimis Protoieriiilor.

În conformitatea dispozițiilor Noastre și Adunării Eparhiale, rețineți salariul pe o zi din luna Mai a. c. la întreg personalul bugetar al Protoierii.

Suma, ce se va realiza o veți trimite Slintei Episcopii, spre centralizare și depunere în contul înzeestrării armatei, specificând aceasta pe cuponul mandatului poștal.

Cu arhieresti binecuvântări.

Episcop (ss) GHERONTIE

Consilier Referent,
Pr. A. Vânav

* * *

COPIE de pe ordinul circular No. 3053 | 939 către Protoierii.

Vă invităm să convocați de urgență la sediul Protoieriei pe toți preoții parohi din cuprinsul aceluși Protopopiat, spre a le viza, pe ultima filă, toate registrele de contabilitate și administrative ale parohiei, registre cari vor fi șnuruite, numerotate și sigilate.

Veți pune în vedere celor în cauză că, la inspecțiile inopinate ale organelor superioare bisericești, se vor aplica aspre sancțiuni. În cazul să vor fi găsiți cu registrele neșnuruite, nenumerate, nesigilate și fără viza Protoieriei.

Deasemeni, nu se va da descărcare gestiunilor parohiale, dacă nu vor avea toate registrele de contabilitate și dosarele de acte justificative, cu formele de mai sus, îndeplinite întocmai.

De altă parte, veți pune în vedere parohiilor să nu mai înainteze nici un raport și nici o gestiune, decât prin Protoieria respectivă, care va avea îndatorirea să cerceteze, dacă actele trimise sunt complete și în formă legală, Numai în cazul că actele de gestiune sunt găsite în regulă, se vor înainta Sf. Episcopii.

Veți face cunoscut parohiilor că, între actele justificative la gestiunea parohială și, în vederea verificării și aprobării de Sf. Episcopie a bugetului parohial, vor prezenta neapărat procesele verbale, încheiate cu privire la acestea de Consiliul și Adunarea Parohială respectivă, în conformitate cu art. 38 lit. i, j, combinat cu art. 47 lit. l. din Statutul pentru Org. Bis. Ort. Române,

De neexecutarea prezentului ordin se vor lua măsuri în consecință împotriva vinovaților,

Episcop,

(ss) GHERONTIE

Consilier Referent,
(ss) Pr. C. Staicu

**COPIE de pe ordinul circular No. 2990/939 trimis
Protoiereilor.**

La ședința cercului pastoral-misionar Sinoe, județul Constanța, la care a lua parte și delegatul Nostru Prea Cucernicul Consilier Referent Cultural, Econom Marin Rădulescu, Ne-a raportat, că încă se mai observă stângăcii, omisiuni și diferențieri la oficierea sfintei liturghii în sobor.

Puneți în vedere Cucernicilor Preoți din Protopopiatul Prea Cucerniciei Voastre, că am dispus, a se avea, în timpul oficierei sfintei liturghii, cel puțin un exemplar, al preotului local, din lucrarea Noastră „Indrumătorul Liturgic“ pe Sfânta masă pentru orientare. (Art. 31 al. ultim din regulament).

Ar fi de dorit, ca Cucernicii Preoți să studieze tipicul și învețe dinainte cântările, așa cum sunt în Indrumător, spre a fi în unison cântate cu toții la slujba în sobor de la cercuri.

Asemenea pentru uiformizarea cântărilor la strană, să desemneze un cântăreț, care să conducă cântarea, atât în timpul utreniei, cât mai ales în timpul sfintei liturghii.¶

Acel cântăreț să fie responsabil de bunul mers, sau reaua executare a cântărilor.

Cu arhiereshi binecuvantari.

Episcop,

(ss) GHERONTIE

Consilier Referent,

Icon. M. Rădulescu

* * *

**COPIE de pe ordinul circular No. 2133/939 către
Protoierei.**

În revenire și complectare a dispozițiilor Noastre din ordinul No. 618 939, vă invităm a atrage din nou atențiunea preoților asupra rolului, ce trebuie să-l aibă în constituirea și conducerea Căminelor Culturale.

În unele comuni, nu s'au constituit sub motiv, că nu erau toate instrucțiile cunoscute și primite.

Serviciul social editând aceste norme, le puneți în vedere a le cere dela Căminul Cultural județean și să procedeze imediat la constituire, ținând seamă de dorința noastră, ca preotul să fie neapărat în conducere pentru prestigiul său personal, al bisericii și pentru foloasele, ce vor decurge din rolul, ce-l va deține.

În Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Serviciului social la art. 93 și 94 se prevăd normele de înființare, pe care să le urmați la constituire, precum și formularele.

Atragem atențiunea asupra cuprinsului art. 105, pe care-l redăm: Activitatea preoților în afara serviciului lor, ca aceea de predici; descoperirea și combaterea sectanților; cununii de con-

cubini ; de ajutoare și opere de binefacere, combaterea alcoolismului ; procesiuni religioase ; strângerea de fonduri pentru construirea de biserici ; opere de asistență socială. întră conf. art. 11 al legii S. S., în activitatea Căminului Cultural, considerându-se această muncă nu o activitate personală, sau cuprinsă în alte texte de legi, ci ca o activitate obligatorie în sânul Căminului Cultural al Serviciului social.

Reese clar, că orice fel de activitate nu se mai poate desfășura, decât în cadrul Căminului Cultural.

Ținem asemenea a reliefa dispozițiunile art. 111 din același regulament, în care se prevede, că la finele fiecărui an, se vor face fișe de activitate, care vor avea rol decisiv în aprecierea muncii și capacității fiecărui slujbaș al statului.

Vă reamintim, că n'ați răspuns cererii statistice, care v'am făcut-o prin susmenționatul Nostru ordin, relativ la Căminele înființate și motivele de neînființare.

Cu arhieresti binecuvântări.

Episcop,

(ss) GHERONTIE

Consilier Referent,

Icon. M. Rădulescu

* * *

A N U N Ţ No. 5047/939.

Pentru membrii Casei Clerului și personalul bisericesc.

Casa Clerului aduce la cunoștința membrilor săi, că pentru a le veni în ajutor în vederea căutării sănătății în stațiunea balneară „Carmen-Sylva“ (jud. Constanța), a închiriat pe tot timpul sezonului de vară, începând dela 10 Iunie 1939, Vila „Miramare“ cu 30 de camere.

Inchirierea se va face în ordinea cererilor înregistrate la Casă, în care se va arăta timpul, pentru care se cer camerele.

Prețurile camerilor sunt mult sub nivelul prețului camerilor din stațiune, întrucât Casa suportă o cotă de 25⁰/₀ din prețul de închiriere. Prețul camerilor variind după mărime și numărul paturilor (dela 1-3 paturi) dela 1.500 la 3000 lei lunar, pentru sezonul din Iulie și August. Pentru lunile Iunie și Septembrie, aceste prețuri vor fi reduse cu 50⁰/₀ față de cele de mai sus, (adică dela 750-1500 lei camera).

Pe lângă vilă, pentru lunile Iulie și August când afluența vizitatorilor este mare și prețurile din stațiune sunt exagerate, va funcționa și o cantină organizată de Casă în condițiunile cele mai avantajoase de pensiune.

Pentru orice informațiune de amănunt, membrii se vor adresa Casei Clerului, str. Maria Roseti 63, București.

Un apostol dispărut.

În ziua de 16 Aprilie 1939, comuna Mihai Viteazul județul Ialomița, îmbracă haina de doliu prin pierderea bătrânului și venerabilului Preot Dimitrie Z. Popescu.

Fiu al primului preot al acelei comuni, ea locul tatălui său după moartea acestuia. S'a născut în anul 1860. Urmează cursurile Seminarului din Buzău. În anul 1884 intră ca învățător la școala din comuna Mihai Viteazul, iar în anul 1885 se căsătorește cu Steliana, fiica preotului Alexandru din Călărași. În anul 1886 Ianuarie 30 este hirotonit preot pe seama parohiei Mihai Viteazul.

Conduce Biserica și școala, cele două instituții ale satului, până în anul 1920 când lasă școala, eșind la pensie ca învățător, pentru a se ocupa numai de Biserică.

În anul 1932 Martie 15 ese la pensie și ca preot, rămânând să-și odihnească bătrânețea după o muncă de 50 ani la Altarul Domnului Ilristos și al Neamului.

Preotul D. Z. Popescu a fost omul adevărului, dreptății și al onoarei. În lunga-i viață pământească de 79 ani, nu a știut să muncească decât pentru binele enoriașilor săi.

Prin stăruința lui și ajutor materila se zidește actuala Biserica în anul 1912—1914.

Stăruie pentru construirea Școalei și Primăriei din localitate. Ajută pe cei în nevoi, mângâie pe orfani cu vorba și făpta. Are pentru fiecare un cuvânt de mângâiere, de îndemn, de încurajare. Pentru calitățile lui alese, primește rangul de econom stavrosfor din mâinile Prea Sfințitului Episcop al Tomisului.

A fost onorat de Ministerul Cultelor cu medalia „Răsplata Muncii“ cl. I.

Toți cei care l-au cunoscut l-au respectat. A fost cinstit ca un adevărat apostol al lui Ilristos.

Preot D. Z. Popescu, care era icoana parohienilor a închis ochi pe veci; merge să-și ia răsplata dela dreptul judecător pentru munca pământească.

La înmormântarea lui, au luat parte, toți cei ce l-au apreciat

Între aceștia remarcăm pe D. General Georgescu Petre, comandantul gărzii frontului renașterii naționale, fost elev al său, care în cuvinte frumoase a preamărit opera celui dispărut din rândul celor vii. D-l Eugen Cialăc, primarul orașului Călărași,

P. C. Preot Iconom Gh. N. Ionescu revizor Eparhial precum și rudele cele mai îndepărtate.

Locuitorii din comuna Mihai Viteazul au petrecut la locul de veci, cu lacrimi în ochi, pe cel ce a fost adevărat părinte sufletesc.

Un sobor de 8 preoți au oficiat pogribania după care Preotul Sporea vorbește despre viața și faptele preotului D. Z. Popescu.

Veșnică să-i fie pomenirea,

Pr. V. Popescu—Mihai Viteazul

SPRE ȘTIINȚĂ

Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.

Schimbul de reviste, trimeteri de articole, abonamente și orice corespondență, se va adresa Revistei «Tomis» la Sfânta Episcopie, Constanța.

ABONAMENTUL:

1 an pentru preoți, epitropi și abonați particulari 120 lei

1 an pentru cântăreți 100 „

SFANTA EPISCOPIE – CONSTANȚA

P. C. Sale
~~Domului~~

Arhimandrit Scriban
Profesor Universitar

Str. Gh. Popu N 20
Paroia

Comuna

Județul București -